ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ — 200-річчя НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА 100-річчя АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ — БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 55. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 24-го БЕРЕЗНЯ 1976 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. WEDNESDAY, MARCH 24, 1976 No. 55. VOL. LXXXIII

ХОС У БРАЗИЛІЇ ВІДБУВ ЗБОРИ, ПРОФ. ПЛАХТИН ПЕРЕОБРАНИЙ НА ГОЛОВУ

Курітіба, Бразилія (ХОС). — В днях 6 і 7-го березня 1976 р. відбулися тут чергові, вже 54-ті з черги Загальні Збори Хліборобсько Освітного Союзу в Бразилії. У Зборах прийняли участь делеґати з 15-х Філій (усіх ХОС нараховує 19), Жіночої Організації, Організації Молоді і Заслужені Члени, які є досмертними учасниками кожнорічних Загальних Зборів.

Вже від довших років такої масової участи в Зборах не було. Це пояснюється тим, що українці Бразилії почуваються до обов'язку належати до своєї організації й братися спільними силами за будову свого кращого майбутнього в теперішніх невідрадних умовинах. Зокрема ці Збори стояли під гаслом привернення молодого покоління до організованого життя та забезпечення йому всіх належних умов праці і виховання, які мають інші товариства чи клюби.

Центральною справою Зборів було набуття оселі для молоді, де вона могла б не тільки займатись розвагами, спортом й іншими, але й більше запізнатись між собою та виховуватися у почутті приналежности до української спільноти.

Звіти уступаючої Головної Управи були одобрені одноголосно. Найбільше часу пішло на дискусію в справі набуття оселі. Уступаюча Головна Управа підшукала і законтрактувала вже готову оселю з забудовами найпершої потреби. Вона розташована у віддалі півгодинної їзди від центрального осідку в Курітібі та має всі вигоди, потрібні для її вжитку. Головною проблемою було набуття фондів для її купна. Вартість оселі виносить Кр. 440,000.00 (приблизно 45 тисяч ам. долярів) і ці гроші треба сплатити на протязі 30 днів. Заслужені Члени ХОСоюзу, д-р Юліян Буський і промисловець Гіларій Безручка, дали завдаток у сумі Кр. 40,000.00, а решта залишилася до сплати протягом цього короткого часу. В такий короткий час просто неможливо зібрати таку велику суму з продажу уділів, і тому Збори доручили Головній Управі продати свою посілість при вул. Вісконде до Ріо Бранко в Курітібі, яка дотепер частково покривала видатки ХОСоюзу для утримання Репрезентативного Дому.

День перед Зборами Головна Управа дістала листа від Дирекції Злученого Українсько - Американського Допомогового Комітету з Філядельфії, ЗСА, в якому повідомлялося, що на нараді Екзекутиви тієї найповажнішої допомогової організації українців у вільному світі вирішено закупити оселю в Курітібі з тим, що пізніше ХОСоюз сплатить ту позику.

Збори вибрали нову Головну Управу Хліборобсько Освітнього Союзу і Українсько Бразилійського Клюбу в такому складі: почесний президент — Петро Хома, президент — проф. Степан Плахтин, заступники президента — інж. Петро Єдин, майор Роман Орищин і промисловець Михайло Байлак; секретарі — Євген Когут, Григорій Єдин і Павло Ваврук; скарбники — д-р Йосип Білик, Юліян Сторож і Еміліо Лихачинський. Контрольна Комісія: д-р Юліян Буський, інж. Степан Микилита, Сергій Франків, Василь Зімовський, Іван Сподарик.

П'ять Округ УНСоюзу матимуть свої Річні Збори з кінцем цього тижня

Джерзі Сити. — Цієї п'ятниці і неділі, 26-го і 28-го березня, п'ять Окружних Комітетів Відділів УНСоюзу матимуть свої загальні збори з участю головних урядовців. На порядку всіх цих нарад є звітування Управи, дискусії над звітами, вибір нових керівних органів Округ та плян праці, зокрема посилення членської кампанії, метою якої є дальша розбудова УНСоюзу, зокрема в році 200-ліття Американської Незалежности і 100-ліття поселення українців в цій країні, здобувши в ньому 5,000 нових членів та забезпечивши їх на 10 мільйонів долярів. Збори відбудуться в таких Округах:

ЧІКАҐО. — Окружний Комітет УНСоюзу в Чікаґо повідомляє, що річні загальні збори Округи відбудуться в п'ятницю, 26-го березня, о год. 7-ій вечора в залі Союзового Дому при 841 Н. Вестерн евеню. До участи в зборах є зобов'язані всі урядовці та конвенційні делеґати 35-ох Відділів, які входять у склад Округи. Головним промовцем на зборах буде Степан Гавриш, головний організатор УНСоюзу. Присутнім на зборах буде також інж. Анатолій Дорошенко, головний радний УНС.

ПІТТСБУРҐ. — Загальні Збори Округи Західньої Пенсильвенії і Піттсбурґу відбудуться в неділю, 28-го березня ц.р. в залі 161-го Відділу УНС при 600 Гленвуд евеню в Ембридж, Па. До цієї Округи входить 18 Відділів УНС, урядовці та конвенційні делеґати яких зобов'язані взяти участь в цих зборах. Промовлятиме на зборах Йосип Лисогір, головний предсідник УНСоюзу, а також візьме участь Андрій Джула, головний радний УНСоюзу.

ШАМОКІН. — Округа Басейну Твердого Вугілля, яка нараховує 20 Відділів УНС, відбуде свої річні загальні збори в неділю, 28-го березня ц.р. о год. 2-гій по полудні в залі української католицької церкви при 227 Н. Шамокін евеню у Шамокині. Головний Уряд УНС репрезентуватиме д-р Іван Флис, заступник головного предсідника. До участи в зборах зобов'язані усі урядовці та конвенційні делеґати Відділів, які входять до цієї Округи. У зборах візьме участь також почесний голова Округи М. Гентош.

НЮ ГЕЙВЕН. — Окружний Комітет Відділів УНС в Ню Гейвені відбуде свої річні збори в неділю, 28-го березня ц. р. о год. 2.30 по полудні в залі Українського Народного Дому при 162 Дей вул. у Ню Гейвені. Округа нараховує 19 Відділів, урядовці і конвенційні делеґати яких зобов'язані до участи. Головим промовцем на зборах буде Володимир Сохан, головний секретар УНС. Також присутнім на зборах буде проф. Іван Телюк, почесний голова Округи.

РОМ, Н. Й. — Окружний Комітет Відділів УНС Ютика - Сиракюзи повідомляє, що річні збори Округи відбудуться в неділю, 28-го березня ц. р. о год. 1.30 по полудні в залі Клюбу Американсько - Українських Ветеранів при 208 Канал вул. у Ром, Н. Й. Головний Уряд репрезентуватиме Володимир Запаранюк, головний радний, який заразом є почесним головою Округи. Округа об'єднує 13 Відділів УНС, урядовці і конвенційні делеґати яких зобов'язані до участи в зборах. Також присутнім на зборах буде обласний організатор Василь Оріховський.

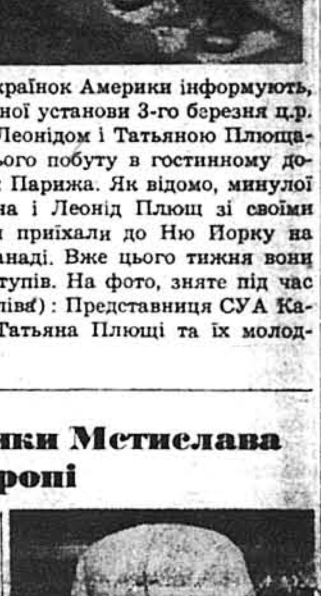
ПРЕДСТАВНИЦІ СУА ВІДВІДАЛИ ПЛЮЩІВ У ФРАНЦІЇ ПЕРЕД ЇХ ВИЗДОМ ДО ЗСА

Ню Йорк. — Зі Союзу Українок Америки інформують, що представниці цієї заслуженої установи 3-го березня ц.р. відвідали та мали розмову з Леонідом і Татьяною Плющами в місці їхнього теперішнього побуту в гостинному домі проф. Бруе в Монтеро біля Парижа. Як відомо, минулої неділі, 21-го березня, Татьяна і Леонід Плющ зі своїми синами Олесем і Дмитриком приїхали до Ню Йорку на короткі відвідини в ЗСА і Канаді. Вже цього тижня вони матимуть ряд зустрічей і виступів. На фото, зняте під час відвідин в Монтеро, стоять (зліва): Представниця СУА Камілія Смородська, Леонід і Татьяна Плющі та їх молодший син Лесик.

З побуту Владики Мстислава у Европі

При кінці свого побуту в Европі, Владика Митрополит Мстислав зустрівся 17 березня ще раз у Парижі з Т. та Л. Плющами. Того ж дня відбув він розмову з директором Бібліотеки С. Петлюри в Парижі, щоб обговорити програму урочистостей відзначення 50-ліття смерти Голови Директорії й Гол. Отамана Військ УНРеспубліки св.п. Симона Петлюри. Зв'язаний часом, Владика Мстислав мав лише телефонічну розмову з професором д-ром В. Кубійовичем, головою НТШ в Европі, яка торкалася програми, зокрема ж збагачення змісту наукової сесії УВУ з приводу цього 50-ліття.

Владика Мстислав

Як звичайно під час свого побуту в Парижі, Владика Мстислав відвідав 19 березня (у супроводі редактора О. Ждановича) екзарха для українців католиків у Франції, Преосвящ. Владику Володимира. У катедральному храмі зустрів Владику Мстислава настоятель катедри о. шамбелян М. Левенець. В першу чергу Владики обговорили справу релігійної частини урочистостей 50-ліття смерти Симона Петлюри. Зчерги Владика Мстислав поінформував Владику Володимира про свій побут і активність на терені Женеви, стверджуючи при цьому, що акцією оборони о. Василя Романюка охоплено вже широкий міжнародній терен.

Під час свого побуту в Парижі Владика Мстислав мав зусріч з радником амбасади ЗСА у Франції, д-ром К. В. Варваровим, та відвідав редакцію тижневика „Українське Слово".

Д-ра В. Ґалана переобрано на голову В-ва „Червона Калина"

Ню Йорк. — В суботу 20 березня, відбулися тут 25-ті з черги „ювілейні" Загальні Збори Видавничої кооперативи „Червона Калина", що їх відкрив і якими проводив д-р Володимир Ґалан. Після звіту про видавничу діяльність і фінансовий стан В-ва, що його склав дир. П. Постолюк, звіт Контрольної комісії відчитав д-р Л. Луців. Останнім твором, що його видала „Червона Калина", це „Денник УГА і процес ген. М. Тарнавського". Намічено плян дальшої видавничої праці. Обрано нову Дирекцію у такому складі: д-р В. Ґалан — голова, П. Постолюк і І. Левченко — заступники, Вол. Онишкевич — секретар, І. Поритко, Х. Навроцька і О. Винник — члени Дирекції. Контрольна комісія: д-р Я. Падох (голова), М. Островерха і Г. Яремчук — члени, Ф. Колодій і М. Ґрицковян — заступники. Редакційна Колеґія: І. Кедрин, д-р Л. Луців і д-р Степан Ріпецький. Найважливішою проблемою, якою займалися Загальні Збори, було побільшення членства молодшими людьми, які перебрали б ту станицю і продовжували її видавничу працю.

Д-р Володимир Ґалан

ЗСА НЕ ТОЛЕРУВАТИМУТЬ КУБИНСЬКОЇ ІНТЕРВЕНЦІЇ – ЗАЯВЛЯЄ КІССІНДЖЕР

Даллас, Тексас. — Державний секретар Генрі Кіссінджер у понеділок, 22-го березня, знову перестеріг Гавану, що ЗСА не толеруватимуть кубинської мілітарної інтервенції в інших кранах світу, навіть якщоб ця інтервенція була звернення проти таких держав як Родезія, де при владі знаходиться режим білої меншости, з політикою якого не погоджується Вашінгтон. Промовляючи на конференції місцевої Ради для світових справ, Кіссінджер сказав, що хоча ЗСА не плянують підтримувати уряду Родезії, то також не дозволять на те, щоб Куба мілітарно старалася змінити політичну систему тієї африканської країни, подібно як це зробила в Анґолі. Державний секретар висловив переконання, що американський нарід розуміє та підтримує ці два принципи закордонної політики уряду президента Форда. Він заявив, що хоча перестерігав Кубу вже раніше, то робить це ще раз, щоб Гавана та інші столиці світу зрозуміли, що Анґоля не стане прецедентом для подібної діяльности кубинських військових сил на інших обширах. Хоча Кіссінджер у своїй промові не сказав які заходи вжив би Вашінґтон на випадок нової інтервенції Куби, то деякі речники Державного департаменту натякнули, що ЗСА могли б старатися переконати держави Західньої Півкулі відновити економічний та політичний бойкот Куби, скасований минулого року.

Під час конференції в Далласі Кіссінджер також заторкнув інші питання американської закордонної політики, зокрема питання державної безпеки. Він, наприклад, сказав, що цілком безпідставні є твердження тих критиків, які думають, що оборонна спроможність ЗСА послаблюється та що СССР стає найсильнішою мілітарною потугою світу. Г. Кіссінджер твердив, що Америка та Совєтський Союз старатимуться встановити балянс щодо стратегічної атомової зброї. У такому випадку, світовий мир може бути загрожений змінами в балянсі впливів в окремих частинах світу — в Европі, Африці, Південній Америці, Азії, на Близькому Сході тощо. Тому Америка не може дозволити на інтервенцію Куби чи Совєтського Союзу у внутрішні справи інших країн, як це сталося в Анґолі — сказав Кіссінджер. Він заявив, що ЗСА не можуть допустити до того, щоб противники думали, що Америка не спроможна чи не бажає протиставитися агресії, а також не можна дозволити щоб наші союзники втратили довір'я до нас. ЗСА не хочуть бути поліціянтом світу, але також не можуть дозволити, щоб СССР чи його помічники стали таким поліціянтом. „Настав час пригадати світові, що Америка далі спроможна на впевнені та рішучі кроки" — заявив Кіссінджер.

СССР продовжує доставу зброї для Анґолі

Вашінгтон. — Американська військова розвідка ствердила, що совєтський уряд продовжує доставляти для Анґолі зброю, включно з тяжкими танками, літаками, протилетунськими ракетами, легкою артилерією тощо, помимо того, що війна в тій африканській країні фактично припинилась. Совєтську зброю й далі обслуговують кубинці, які у числі 12,500 вояків перебувають в Анґолі, не враховуючи біля 800 совєтських спеціялістів і кількасот інструкторів, із сателітних країн. Політичні і військові спостерігачі вважають, що слідуючою країною, яка впаде жертвою комуністичної домінації, буде Родезія, на кордоні якої вже сконцентровано біля 20,000 анґольських партизан, заправлених у воєнних діях, які чекають сиґналу до акції.. Ці ж обсерватори вважають, що домашня війна в Родезії, з поміччю СССР і Куби, розпічнеться вневдовзі може навіть в другій половині цього року. У зв'язку з напруженням в тому районі світу, державний секретар ЗСА Генрі Кіссінджер виступив з черговою пересторогоюКуби, кажучи, що уряд ЗСА не терпітиме кубинських авантюр в Азії і Південній Америці.

ЗСА запропонували виміну совєтського шпигуна за свого аґента

Вашінгтон. — Державний департамент в понеділок, 22 березня ц.р. запропонував урядові Совєтського Союзу виміну совєтського шпигуна, заарештованого в липні 1975 р. і засудженого на 22 роки ув'язнення за передавання гостро засекречених таємниць Північно - Атлантійського Оборонного Пакту (НАТО), за свого аґента, переловленого органами КҐБ. В заяві Державного департаменту не називається прізвища американського аґента і нічого не сказано також чи Совєтський Союз заінтересований такою виміною. Совєтський шпигун, переловлений „на горячому" аґентами Еф-Бі-Ай, це американський громадянин 36-літній Саркіс О. Паскаліян, який відбуває тепер свій засуд у федеральній в'язниці в Лівенворт, Кензас.

СССР має 254,300.000 населення, 40,800.000 записались українцями

Москва. — Минулого місяця появився в СССР новий статистичний збірник: „Населення СССР — кількість, склад і рухомість". Згідно з інформаціями цього збірника, в СССР на день 1 липня 1975 р. нараховувалося 254,300,000 мешканців, тобто на 12.600.000 більше в порівнянні з переписом в 1970 р. За даними цієї нової статистики 60% населення проживали в містах, 40% у сільських місцевостях чи приміських районах. Чоловіки становили 46,3%, жінки — 53,7%, тобто жінок було на 7,4% більше. Національний склад населення в СССР був в тому часі слідуючий: росіян — 129 мільйонів, українців – 40,8, узбеків — 9,2, білорусів — 9,1 татар — 5,9, азербайджанців — 4,4, вірмен — 3,6, грузинів — 3,2 мільйони душ. За клясовим складом населення поділяється: 60,6 — робітники, 21,6 — службовці, 17,8% — селяни-колгоспники.

80 КОНҐРЕСМЕНІВ ПІДДЕРЖУЮТЬ РЕЗОЛЮЦІЮ В ОБОРОНІ В. МОРОЗА

Під час пресової конференції у Вашінґтоні, Сидять (зліва): конґресмен Кристофер Дадд, Джері Лейбер, конґресмен Едвард Кач, конґресменка Міллісент Фенвік і Андрій Міхняк.

Вашінґтон, Д. К. — Понад 80 членів Палати Репрезентантів Конгресу ЗСА зголосили свою підтримку резолюції в обороні Валентина Мороза, що її заініціювали спільно Демократичний конґресмен Едвард Кач з Ню Йорку і Республиканська конґресменка Міллісент Фенвік з Ню Джерзі, пляную-чи зголосити її в Конґресі в понеділок, 29-го березня.

Текст резолюції, її умотивування і прізвища законодавців, які вже зголосили свою піддержку, були проголошені під час пресової конференції тут в четвер, 18 березня, що її влаштували спільно конґресмени Кач і Фенвік, Амнесті Інтернешенел і Комітет Оборони Мороза. Повідомляючи про пляноване зголошення резолюцій в обидвох палатах Конґресу ЗСА, конґресменка Фенвік заявила, що спільне зголошення резолюції, в контрасті до індивідуальних резолюцій, буде мати більший імпакт в Конґресі і кращі шанси на її схвалення цілим Конґресом.

Резолюція специфічно вимагає від уряду ЗСА „висловити сильне бажання урядові СССР, щоб Валентин Мороз мав можливість прийняти запрошення Гарвардського університету на викладача історії з початком нового академічного року у вересні, 1976-го року".

Крім конґресменів Кача і Фенвік, в пресовій конференції взяли участь: конґресмен Кристофер Дадд, який минулого року відвідав Тетяну Плющ під час відвідин СССР; Джері Лейбер, представниця Амнесті Інтернешенел, яка в 1974 році написала статтю в обороні Мороза в „Ню Йорк Таймсі"; і Андрій Міхняк, представник місцевого Комітету Оборони Мороза.

Конґресмени Кач і Фенвік, вказуючи на недавнє звільнення Леоніда Плюща і покликаючися на його твердження про конечність поширення акції в обороні В. Мороза та інших політв'язнів в СССР, заявили, що ця справа мусить мати такий самий розголос, як і справа звільненого Плюща". Конґресменка Фенвік поінформувала, що вона вислала листи до всіх членів Конґресу з проханням солідаризуватися з цією акцією та сподівається, що до часу формального зголошення резолюції число законодавців значно зросте.

Комітет Оборони Мороза звернувся із закликом до всіх українців в ЗСА звернути увагу своїм конґресменам і сенаторам на резолюцію конґресменів Кача і Фенвік та вимагати їхньої підтримки.

Індіяни включаються в акцію оборони о. Василя Романюка

Філядельфія (УІС „Смолоскип") — „Біблія для українського православного священика, який був засуджений на 15 років совєтських концентраційних таборів, — пише місцева газета з околиць Філядельфії „Ді Амблер Ґазет" (з 11 березня 1976 р.), — була вислана до російського посла у Вашінґтоні індіянською принцесою племени Саскагенна Вікаґікон нації, яка знаходиться в околиці амблерської ІМКА-и".

Лариса Зварун

Ініціятива ця вийшла від шестирічної Лариси Зварун, дочки д-ра і пані Дж. Зварунів. На її пропозицію ще чотири принцеси підписали лист до А. Добриніна, совєтського посла у Вашінґтоні. У листі вони пишуть: „Це, що Ваша країна робить о. В. Романюкові, є зле. Ваш уряд повинен соромитися цього. Ми надіємося, що Ви зміни-тесь".

Інформуючи про висилку Біблії і листа п'ятьма малими дівчатками, „Амблер ґазет" обширно інформує своїх читачів про о. В. Романюка, а свою статтю зілюструвала знимкою Лариси Зварун.

Л. Зварун вислала також листа до всіх шефів індіянського племени Вікаґікон, в якому поінформувала про о. В. Романюка і просила, щоб всі племена цієї індіянської нації, які живуть в околиці Амблер, долучилися до акції висилання Біблій для о. В. Романюка на адресу совєтського посла у Вашінґтоні.

Від появи статті у методистській газеті „Де Юнайтед Методіст Репортер" (30 січня 1976 р.), багато американців вислали Біблію на руки А. Добриніна і писали листи до нього в обороні о. В. Романюка.

ВИСТАВКА АРКАДІЇ ОЛЕНСЬКОЇ - ПЕТРИШИН

Ню Бронсвік, Н.Дж. — Мистецька виставка картин та рисунків „Настрої і спомини з вікна" Аркадії Оленської-Петришин відбудеться тут між 25 березня і 12 квітня ц.р. у годинах від 12 дня до 6 вечора в приміщенні Плейгавз Арт Ґалері, 414 Джордж вулиця. Відкриття виставки відбудеться в неділю, 28-го березня між год. 3 і 5 по полудні.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Добро справи насамперед

Старинні римляни залишили світові багато мудрих і добрих сентенцій, між ними і відому про те, що „спасіння республіки є найвищим законом". Для нас „найвищим законом" є, повинно і мусить бути визволення України і тому законові повинні бути підпорядковані всі інші більші і менші справи, зокрема в нашому суспільно - громадському житті та в наших політичних активностях.

На жаль, так не є. Це цілком природно, що наша громада, як і кожна вільна спільнота, має багато всіляких суперечностей, які могли б бути дуже позитивною конкуренцією і змаганням, якщо б ми їх полагоджували завжди з думкою і під кутом того нашого „найвищого закону" — українських визвольних змагань. Але, можна б навести багато конкретних прикладів не тільки з місцевих, але й крайових наших установ, в яких так не діється. Немає бо справи, якої не можна б полагодити з тією головною думкою про добро справи, про цей наш „найвищий закон". Коли ж у нас тривають такі суперечності та паралізують багато добрих починів, то це наявний доказ, що ми не вміємо, або не можемо їх полагодити, бо робимо це під кутом всяких другорядних справ, з всілякими особистими амбіціями і анімозіями включно.

Очевидно, що в цьому відношенні ми не є гірші від інших етнічних груп в Америці. Може й навпаки, може при всіх наших недомаганнях ми все ще маємо ліпший стан, ніж інші. Але це мала потіха, що десь там в когось може бути ще гірше. Жадна бо інша група не має таких великих завдань і не зустрічає стільки труднощів, як наша громада. Для прикладу згадати б, що американські дипломати і представники можуть говорити із совєтськими на всі можливі тільки теми, можуть сперечатись, але непорушним „табу" є в цих розмовах будь - яка згадка, що відносилася б до окупаційних терпінь чи до визвольних змагань українського народу. Виразно дали це до зрозуміння в Державному департаменті під час одної інтерпеляції і прохання, щоб ЗСА формально виступили в обороні українських політв'язнів під час відомої майже піврічної голодівки Валентина Мороза у Владімірській тюрмі.

Християнство перемогло і перемагає тому, бо його визнавці від самого його початку все, що робили, чинили на славу Божу. На славу Божу людина родиться, живе, працює і вмирає. Свого часу тодішній конгресмен Джад радив американському урядові у Вашінгтоні відповідати на всі запити, побажання і аргументи їхніх совєтських співрозмовників завжди одним і тим самим реченням-постулятом: „Звільніть Україну!" Немає жадного сумніву, що ми наладнували б усі наші внутрішні суперечності і розв'язували б всі наші внутрішні проблеми та безмірно більше і успішніше допомогли б нашому українському народові в його змаганнях до волі, якщо б ми словом і ділом визнали ці змагання за наш найвищий закон.

Влучне спостереження

Під час недавньої поїздки по Еспанії російський письменник Александер Солженіцин, „видворений" із Совєтського Союзу в 1974-му році, перестерігав еспанський нарід перед комунізмом, закликаючи лібералів не так наполегливо вимагати лібералізації режиму та цілого суспільного і політичного життя Еспанії, бо населення тієї країни, на думку Солженіцина, втішається тепер більшою свободою, ніж колинебудь існувала в Совєтському Союзі.

Хоча можна закинути Солженіцинові, що він може надто позитивно оцінює теперішню ситуацію в Еспанії, але його порівняння із Совєтським Союзом цілком правильне, бо немає в світі більш диктаторської, тоталітарної та негуманної держави як совєтсько - московська імперія. В жадній бо іншій державі світу урядові чинники не порушують так брутально власної конституції, як в СССР. В жадній іншій державі немає такої великої кількости політичних в'язнів у в'язницях, концентраційних таборах і закладах для умовохворих як їх є в СССР. Ніде у вільному світі немає такої строгої урядової контролі над приватним життям громадян і над засобами масової інформації, як в комуністичних країнах.

Диктаторський совєтський режим рішає не тільки про місце проживання своїх громадян, але і наказує їм, що вони мають читати, як думати, з ким зустрічатися тощо. Кремлівські верховоди своєю політикою русифікації навіть стараються встановити якийсь один потворний „совєтський нарід".

Отже, твердження Александра Солженіцина, що еспанці не знають, що це таке тотальна диктатура, коли на власній шкірі не пережили совєтської диктатури — цілком правильне. До цих слів Солженіцина повинні прислухатися ті політичні діячі та коментатори країн Заходу, які завжди готові таврувати репресії в Еспанії, однак рідко коли застосовують таку критику відносно тоталітарних комуністичних держав, зокрема Совєтського Союзу. І хоча деякі газети та журнали вказують на цей брак об'єктивности з боку західніх політиків і коментаторів, то такі твердження, на жаль, є ще рідкісними вийнятками.

Торонто в честь Симона Петлюри

Тронто. (О. С.) — Заходами Торонтонського Відділу Комітету Українців Канади під головуванням д-ра Петра Глібовича, створено Комітет, який вже занимається зорганізуванням святкувань у честь Голови Директорії УНР і Головного Отамана Військ УНР сл. п. Симона Петлюри в 50-ту річницю його трагічної смерти.

Комітет у складі: інж. Роман Ромнячукевич — голова, д-р Остап Сокольський — секретар, пані: д-р Ганна Янішевська Ганя Бардин, Нуся Пенцак і пан Арсен Степаняк — вже працює. На неділю 30-го травня замовлено приміщення Квін Елізабет Театру на площі Канадської Національної Виставки. Тут перед будинком заплановано відбути пере - марш - салют молоді, а опісля в приміщенні театру величавий концерт.

В суботу вечером, 29-го травня, плянується відбути в Гаят Рідженсі Готелі наукове симпозіюм і пресконференцію, присвячені сл. п. Симонові Петлюрі й Українській Народній Республіці.

Ярослав Курдидик

„ГОДИННИКОВА БОМБА" НА БЛИЗЬКОМУ СХОДІ

У світовій пресі, а головним чином у пресі держав, що є членами НАТО, можна зустріти може пересадні, але й не позбавлені реалітетів прогнози, що СССР, — переконавшись на останньому прикладі з Анголею, де проти його одвертої мілітарної диверсії ЗСА не поставили йому ніякого рішучого спротиву, обмежившись до „суто дипломатичного бомбардування", так як це було колись у випадку з Мадярщиною і Чехо-Словаччиною, — готовий затіяти нову диверсію на Близькому Сході, тобто уточнюючи: на сирійсько- ізраїльському фронті.

А про те, як поступить у найближчому часі Сирія, вирішить президент Гафез аль-Ассад, твердий і непоступливий колишній генерал, який твердить, що він не визнає ніяких компромісів з Ізраїлем і домагається звороту всіх окупованих арабських територій. Ассад із найхолоднішим розрахунком вислав був т.зв. „Палестинську Визвольну Армію" до Ливану, щоб там завести і закріпити замирення. Але якраз цим одним маневром він закріпив свою мілітарну позицію у Бейруті. Це приблизило Ассада на крок ближче до „давної сирійської мрії" — проковтнути Ливан і створти „Велику Сирію". Коментатори твердять, що цим потягненням Ассад висунувся на чоло провідників у арабському світі, якраз у тому часі, коли престиж Анвара Садата почав зовсім бліднути.

Ми готові зробити найбільшу помилку, *якщо б* прийняли тезу, що від останньої війни у 1973 році у теперішньому положенні на Близькому Сході не зайшли ніякі помітніші зміни. На жаль, якраз навпаки, змінилося на багато гірше. Причина того зовсім проста, сильна пресія арабського світу і держав „третього бльоку" у підтримці Палестинської Визвольної Організації. Остання інтервенція палестинців із групи Сейкви, яких Ассад вислав для „переведення замирення" в Ливані, була зформована та озброєна в Сирії, і таким чином було продемонстровано перший раз перед світом, що „ПЛО" має не лише політичну форму, але і свою „власну армію".

Знавці Близького Сходу кажуть, що на того роду інтервенцію ніхто ніколи в арабському світі не поважився б, і таким чином впливи Ассада у порівнянні з поміркованими арабськими лідерами, до яких зараховують єгипетського президента Садата, чи короля Гусейна, зросли до такої самої популярности, яку мав приблизно покійний Нассер. А це промовляє за тим, що у відношенні до Ізраїлю розпочне діяти сильніша, твердша і непоступливіша настанова.

Багато коментаторів розглядають Сирію, як своєрідну „годинникову бомбу", що стоїть заряджена поміж двома полюсами, тобто між потребою конечного миру і пасією неминучої війни. І на свій спосіб Сирію розцінюють, як країну парадоксу, що з одного боку приготовляється гарячково до нової рунди війни з Ізраїлем, причому повторює постійно, що такий зудар у найближчому майбутньому неминучий, а з другого боку витрачає великі суми грошей, які їй відпродять багаті арабські держави, особливо Савдівська Арабія, на небувалу досі в цій країні економічну розбудову, яку, до речі, евентуальна війна у майбутньому готова доосновно знищити.

Коли запитали одного з визначних сирійських економістів, чому його держава видає і витрачає так багато на економічні проєкти і споруди, одноразово не припиняючи пропаганди сирійської преси „про неминучу розправу з Ізраїлем", він відповів: „Ці суми грошей, які ми зараз отримуємо від наших багатих сусідів, колись зовсім припиняться, отже те, що ми зараз робимо з новими побудовами, навіть ще одна війна з Ізраїлем всього не зможе знищити — щось таки залишиться".

У сирійській столиці Дамаску, яка розташована приблизно на віддалі 50 миль від теперішньої „замороженої фронтової лінії" на Голянтській Височині, завжди видно повно війська. А рішення президента Ассада створити зі сусідньою Йорданією „спільне військове командування", щоб таким чином охоронити Сирії її південно - східній флянг на випадок війни з Ізраїлем, заскочила дуже прикро всі політичні й мілітарні кола світу, які зацікавлені злагодою напруження на Близькому Сході.

В американських політичних колах числяться з тим, що Сирія вирішила далеко наполегливіше, як це було в минулому, бльокувати будь-яку розв'язку проблеми Близького Сходу, яка не включала б палестинців, що їх у Сирії є понад 250 тисяч. Як виявляється, то Сирія своєю погрозою відмови в листопаді 1975 року відновити дальший мандат для обсерваційних військ ОН на Голянтській Височині вплинула, щоб Рада Безпеки погодилася запросити „ПЛО" на близько - східні переговори. Чергове домагання Сирії, щоби Ізраїль повернув їй зайняту Голянтську Височину і дозволив всім палестинцям повернутися до їхньої батьківщини, тримає ці дві країни у постійній воєнній напрузі.

Обидва домагання займають тверде, основне і непоступливе питання, а з розвитку усіх дотеперішніх виявів виходить, що Ізраїль не прозраджує ніякої схильности розпочати на цю тему будь-які переговори.

У ЗСА побоюються, що Сирія готова розпочати нову війну на Близькому Сході, якщо Ізраїль не розпочне мирних договорів зі своїми сусідами. Але Ізраїль не погоджується на таку американську суґестію, при чому твердить, що він має подостатком військової сили, щоб відбити кожночасний напад Сирії.

Ізраїльські урядові чинники намагаються вплинути на ЗСА, щоби вони вжили всіх можливих засобів і переконали Савдівську Арабію, яка найбільше допомагає Сирії, відмовитися розв'язувати теперішній спір тільки єдиними мілітарними виявами. В дальшому Ізраїль прохає, щоби ЗСА вжили безпосередніх дипломатичних заходів і довели до відома Москви, що вона своєю допомогою у війні Сирії з Ізраїлем готова ускладнити і підірвати і так уже, зрештою, захитану вартість детанту.

Сирія, спираючись на свою 200-тисячну модерно вивінувану армію, якій СССР допоміг вирівняти не лише її втрати із 1973 року у війні з Ізраїлем, але на додаток постачив її літаками МІҐ-23, МІҐ-25 і ракетами середнього засягу, являє собою більшу силу, як перед тим.

Під сучасну пору перебуває там понад 3 тисячі совєтських дорадників й інструкторів і стільки само кубинців, північних корейців і в'єтнамців, які обслуговують головним чином ракетні викидні і радарову систему. Видатки на вдержання армії займають 35 відсотків державного бюджету Сирії.

За момент чергової війни західні коментатори вважають другу половину травня, бо 30 травня кінчається реченець мандату 1,250 вояків, членів ОН, які втримують стан перемир'я на Голянтській Височині. Якщо в тому часі Ассад не погодиться на відновлення і продовження мандату, тоді зудар між Сирією та Ізраїлем слід уважати за неминучий.

Микола Бараболяк

АПОҐЕЙ ЧИ ПЕРІҐЕЙ „СХІДНЬОЇ ПОЛІТИКИ"

Німецький парлямент ратифікував урешті т. зв. Варшавський Договір між Німецькою Федеральною Республікою (НФР) і Польською Народною Республікою, підписаний між сторонами ще 18-го листопада 1970 р. Федеральний парлямент (Bundestag) ратифікував той договір 19-го лютого 1976 р. більшістю 276 голосів проти 191. Федеральна Рада (Bundesrat) апробувала той документ 12-го березня ц. р. тим разом одноголосно.

Текст цього договору короткий: „Визнаючи, що минуло вже більше як 25 років від закінчення Другої світової війни, першою жертвою якої впала Польща... бажаючи запевнити ненарушимість існуючих кордонів, як основну передумову миру — НФР визнає, що існуючий кордон, установлений на Потсдамській конференції 2-го серпня 1945 р., що біжать від Балтійського моря, на захід від Свінемунде, вздовж ріки Одри до місця, де в неї вливається Ніса, а відтак вздовж західнього берега Нісси аж до чехо - словацького кордону буде творити західній кордон Польської Народної Республіки". І дальше: „Сторони заявляють, що не мають до себе тепер ніяких територіяльних домагань і не будуть підносити таких домагань у майбутньому та будуть згідно з чартером ОН розв'язувати всякі непорозуміння між собою мирним способом, і не вживаючи насилля, або погроз у взаємних відносинах і в справах, що торкаються европейської або міжнародної безпеки".

Чому справа ратифікації того договору протягнулась майже шість років, коли лінія Одри і Нісси творить уже від 1945 р. кордон не між Польщею і НФР, а Німецькою Демократичною (комуністичною) республікою (НДР)?

Варшавський Договір започаткував славну „Ostpolitik" канцлера Віллі Брандта, політику, що почалася визнанням західніх кордонів Польщі, а найшла завершення у чотиригранному договорі між СССР, ЗСА, Францією і В. Британією в справі Берліну, підписаному 3-го вересня 1971 р., та пізніше у підписаному 8-го листопада 1972 року договорі між НФР і НДР. Тим останнім договором НФР визнала підсовєтський німецький режим — НДР, як другу державу німецького народу, що було ціною за наладнання комунікацій західніх німців із підсовєтськими. Для західніх німців Варшавський Договір мав отже радше символічне значення, бо вони, як реалісти в політичному мисленні, були і є свідомі того, що справа об'єднання Німеччини і зміни кордонів припечатана на довгі літа, так що сучасному поколінню нічого і мріяти про якісь територіяльні зміни на краще. Для совєтської сторони цей договір мав з якихось причин принципове значення. Виглядає, що совєти хотіли мати цей документ, бо „ґерманци" все ж „ґерманци"... Ще цікавіший в тій цілій історії той факт, що ціла Гельсінкська Декларація, властиво по суті ніщо інше, як потвердження Варшавського Договору печатками ЗСА, Канади і держав НАТО. Насправді цікаво, чому Брежнєву так залежало на леґалізації непорушности Потсдамського статус кво?

Ратифікація Варшавського Договору разом із Гельсінкською Декларацією — це отже вінець Брандтівській „Realpolitik", за яку він дістав нагороду Нобеля. Брандт дістав нагороду від Шведської академії за свою „Ostpolitik", але не дістав від німецького народу. Хоч та політика, а зокрема її перший драстичний крок, Варшавський Договір, мав радше, як ми згадали, символічне значення, а практичне тільки в тому, що уможливив кращі умови взаємин і берлінцям і західнім німцям із їхніми східніми братами, все ж німецька публічна опінія не схвалювала того кроку Брандта у принципі.

Правда, польський нарід потерпів від Гітлера, але німці ніяк не могли зрозуміти того, чому німецький нарід має заплатити за це втратою понад 44 тисяч квадратних миль німецької землі, з яких поляки виселили, стосуючи дуже драстичні методи, біля 12 мільйонів автохтонного німецького населення. Треба теж тямити, що відразу після закінчення війни біженці з східньонімецьких земель творили 22 відс. населення НФР. Мають і можуть німці так легко забути заподіяну їм взаємну кривду? Німці розуміли користі, що пов'язані з наладнанням мирних відносин із східнім сусідом, що можуть їм влегшити комунікації з рідними у підсовєтській Німеччині, а все ж недовір'я до того східнього сусіда було завелике, щоб ентузіястично прийняти Брандтову „Ostpolitik".

Тому, коли в травні 1972 р. на порядок нарад парляменту прийшла точка ратифікації того Варшавського

(Закінчення на стор. 6-ій)

Володимир Барагура

ПОЛЕМІКА ЧИ ДИСКУСІЯ

В усіх ділянках нашого національно - громадського життя є багато проблем, які стосуються загалу і які треба чітко поставити перед громадою і обговорити їх всебічно з різних кутів бачення, щоб громада з'ясувала собі їх існування і на підставі публічного їх обговорення була про них достатньо поінформована і виробила собі про них власний погляд та зайняла до них становище.

Тактика уникання обговорення проблем, приховування їх перед загалом, закривання на них очей, вдавання, що їх не помічається, „ховання голови в пісок", чи затулювання уст тим, хто хоче їх порушити, не виелімінує проблеми з життя. Вона існуватиме далі. Така тактика не вказана так з уваги на добро загалу, як і з уваги на добро проблеми, та незгідна з демократичним принципом „пізнати правду", яким керується вільне суспільство.

Місцем, де може відбутися таке прилюдне обговорення проблем, є різні засоби масового комунікування („міdія"), зокрема преса, радіо, телевізія, документальні фільми, летючки, памфлети, дискусійні зібрання, масові віча, кампанії тощо. У наших умовах, це майже виключно преса і для менших громадських кіл — дискусійні зустрічі.

Проте наша преса нерадо віддає місце на обговорення проблем, що стосуються істотних, життєвих інтересів нашої спільноти.

Поруч інших причин на своє оправдання преса подає брак місця і, що важливіше, інфляцію статтей, дописів, голосів довкола обговорюваної прблеми, супроводжених часто листами з категоричною вимогою помістити присланий матеріял з погрозами бойкоту, шантажем, відкликом до видавця, якщо редактор не опублікує даного голосу.

Редакції мають у тому свою рацію, одначе при добрій волі і деякому зусиллю можна з ситуації вийти з користю для проблеми і для всіх зацікавлених сторін.

Найважливіше те, щоб на сторінках преси велася речева, втримана „в тоні" й удокументована, уарґументована й базована на перевірених фактах *дискусія* над проблемою, а не *полеміка* між особами, чи авторами окремих статтей.

Словники чужих слів і енциклопедії подають такі визначення цих двох категорій: дискусія — це обговорення питання, справи, проблеми з метою їх правильного розв'язання. Вона кладе натиск на розум, знання і розсудок. Полеміка, — це спір, який має довести неправдивість, безглуздість поглядів противника, часто лайливим тоном.

І власне ця схильність особисто полемізувати замість дискутувати проблему насторожує редакції часописів і стримує їх від публічного обговорювання проблем на сторінках органів.

У нас буває так, що коли якийсь путній автор поставить проблему і займе до неї ділове становище, *зараз* знайдеться десяток охочих, що в своїх писаннях починають полемізувати з автором з великою дозою еґоцентризму, замість зосередитися на проблемі. Якщо хтось не має нічого істотного чи нового сказати до порушеної проблеми — хай краще не забирає голосу.

Полемізування поміж двома чи більше авторами залишає на боці саму проблему і сходить на манівці приватних різниць у поглядах, особистих порахунків, інвектив, підправлених часто дуже перченою підливою. Найгірше, що може статися, це стягнення справи з рівня проблеми до вузького рівня особисто - приватної словесної суперечки і пустомельства.

Згідно з засадою свободи преси у вільному суспільстві, за редакцією стоїть право рішати, що, коли й як публікувати. Це дає редакції змогу селекції голосів дискутантів і ставить її в ролі модератора, який наштовхує обговорення проблеми на правильні рейки пристойної дискусії, не даючи зійти їй на манівці еґоцентрично спрямованої неповажної полеміки.

Останні події, що проходять у світі і заторкують наше національно - суспільне життя, можуть мати далекосягле значення для нашої національно - державницької рації. Це зокрема всефронтовий наступ комунізму в різних його формах, видах і відмінах та з цілим арсеналом східної тактики. Ці події дають багато матеріялу до серйозної дискусії на сторінках преси.

Занедбання порушити ці проблеми наше суспільство у вільному світі може болісно відчути вже в недалекому майбутньому.

Михайло Воскобійник

ВОТУМ ДОВІР'Я ФУНДАЦІЇ ІМ. І. БАГРЯНОГО

1. Добрі новини

Признатися, закладаючи Фундацію, ми, ініціятори, турбувалися, чи підтримає нас громадянство, чи визнає воно цей проєкт за доцільний і реальний, чи не будуть інші вважати, що діємо ми наперекір тим установам і організаціям, які вже мають поважні досягнення у виданні солідних книг, отже, чи виявить громадянство зрозуміння до потреби розгорнути видавничу діяльність у такій ділянці, за яку ніхто інший не візьметься, крім нас самих.

Підтримка, яку дістала, Фундація протягом перших місяців свого існування, зокрема при влаштуванні бенкету для відзначення її заснування, показує, що громадянство наділяє Фундацію та її організаторів достатнім довір'ям, щоб можна було пляни Фундації успішно реалізувати. З почуттям глибокої вдячности ділимося з усіма тими, що щедро пожертвували гроші на Фундацію, що допомогли Фундації в її перших організаційних кроках, з тими, що допомагали організувати бенкет-баль у Ню Йорку, — добрими новинами: уже зібрано понад 45 тисяч долярів, але разом з тими, що здекляровані, але ще не внесені готівкою. Бенкет-баль, як форма зустрічі з громадянством і спосіб виявити його підтримку, вдався краще, ніж оптимісти припускали — і кількістю учасників і добрими фінансовими наслідками. Баль дав чистого прибутку понад 4,500 дол. разом з тими, що не могли прибути особисто, але переслали гроші за квитки.

Підтримка прийшла — і це важливо — від людей різного територіяльного походження, різного фінансового і соціяльного стану і від людей різного віку. Вважаємо все це за не абиякий початковий успіх, за вотум довір'я до ідеї Фундації та її видавничих плянів.

Як відомо, організатори Фундації поставили собі за завдання зібрати 500 тисяч долярів, щоб із процентів від цієї суми субсидіювати видавничі пляни на довгу мету. Протягом першого року існування Фундації заплянoвано зібрати 100 тисяч. Уже зібрано близько половини. Залишається ще зібрати поважну суму до початку червня, коли Фундації виповниться один рік від заініціювання. Маємо підстави надіятися, що ця сума в 100 тисяч буде таки зібрана до визначеного реченця. Адже ще відбудуться імпрези в ряді міст для цієї мети. Організується лотерію, в якій розіграватимуться: великої мистецької вартости картина Катерини Кричевської-Росандич, кілька цінних скульптур та інших мистецьких речей, подарованих від наших мистців, як їхній вклад на цілі Фундації. Розігруватиметься ще авто та інші цінні речі. Вийде незабаром платівка з прекрасним співом Ганни Шерей — як її дар на Фундацію. Вийнятково цінний внесок до видавничих плянів Фундації дадуть запрошені визначні спеціялісти інтелектуали, що вкладуть свою працю в реалізацію видавничих плянів Фундації.

2. Пляни й завдання

На першому місці в них стоїть справа упорядкування й видання всієї літературної спадщини сл. п. Івана Павловича Багряного. Українська громада, особливо та, що перейшла через страхіття репатріяції, — у великому боргу перед цим безстрашним трибуном і борцем за людські й національні права. Йому, як також десяткам інших сміливих борців під час і після Другої світової війни, належиться досі несплачений борг. Хто сплатить цей історичний борг у формі підсумування, збирання й аналізування їхнього внеску до нашої історії? Тільки наша ґенерація може і мусить це зробити!

Визначний літературний критик і невтомний організатор літературних видань проф. Григорій Костюк узявся підсумувати й підготувати до друку, як головний редактор, літературну спадщину І. Багряного. Йому допомагатиме в цьому ряд інших визначних фахівців. Лишиться ще упорядкувати й видати велику публіцистично-політичну спадщину І. Багряного. За цю працю обіцяє взятися в ближчому часі визначний публіцист-редактор і політичний письменник д-р Василь І. Гришко.

Другий на черзі проєкт, що до здійснення його вже конкретно приступлено, — це видання збірника, присвяченого 70-літтю визначного труженика на культурній ниві, людини, що зробила великий вклад в розвиток кобзарського мистецтва і в популяризацію української пісні й музики, композитора Григорія Китастого. Крім статтей визначних музичних фахівців, спогадів, біографії та бібліографії праць Китастого, до збірника включаються друковані й недруковані музичні твори ювілята. З великою прихильністю зустріли цей проєкт працівники ОДУМ-у, поскільки кобзарське мистецтво стає щораз популярнішим серед молоді, зокрема одумівської. Є надія, що ОДУМ, разом із Фундацією, і фінансово підтримає це вельми потрібне видання.

Українська громада досі ще у великому боргу перед багатьма іншими визначними діячами в різних ділянках. Тому всякий інший добрий проєкт видання праць наших визначних сучасників знайде прихильне ставлення з боку дирекції Фундації. Доводиться, однак, звернути увагу, що за відсотки із зібраної досі суми ще нічого не можна просубсидіювати. Тому в своїй першій стадії видавничої діяльности Фундація мусить братися за видання в першу чергу таких праць, які дають підставу сподіватися, що вони себе повністю фінансово виправдають. По-друге, згадані видання, як також і не

(Закінчення на стор. 6-ій)

ПРОТОКОЛ

Нарад Річного Засідання Головного Уряду Українського Народного Союзу яке відбулося в днях 19-го до 23-го травня 1975 року на „Союзівці" в Кергонксоні, Н. Й.

(13)

П'ята (вечірня) сесія

(вівторок, 20-го травня)

Наради цієї п'ятої сесії відкрив о год. 8.15 вечором та ними проводив заступник головного предсідника д-р Іван О. Флис. Він попросив до відповідей голову Головної Контрольної Комісії мгра Івана Геврика.

ВІДПОВІДІ ГОЛОВИ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ МГРА ІВАНА ГЕВРИКА

До мене був один загальний запит від почесного члена п. Іванчука, який запитав, як контролювала Головна Контрольна Комісія? Я є в Головній Контрольній Комісії вже 9-ий рік і хочу запевнити всіх, що члени Комісії мають свою систему в контролі, та що немає різниці в теперішній контролі і в контралі, що її переводив колись п. Іванчук. Те, що всі не підписали звіту контролі, не є нашою виною, бо декотрі члени Комісії дістали звіти запізно. Д-р Гнатюк сказав, що „Геврик підписав звіти сам, і за них я не відповідаю". Всі члени мали підписати звіти самі, тільки так сталося, що один з контролерів не дав був свого звіту, який мав бути останнім і там на кінці мав мати всі підписи, а я підписав його не тільки сам, але і подав підписи всіх членів Головної Контрольної Комісії. Так воно сталося. Я думаю, що на другий раз таке вже не повриться.

Я мав питання відносно Канади, що є з контролею Канадської Канцелярії. Мушу ствердити, що я маю документи від 1971-го року про перевірку Канадської Канцелярії. Наш „Леджер" не був упорядкований за деякий час і про це повідомив нас уряд. Також не було за останній квартал інших документів та рекордів. Про все це я повідомив нашу головну касирку і пані Дячук негайно вислала все це до Канадської Канцелярії, так, що вже там все в належному порядку.

Відносно нашої репрезентації в канадському КУК я хочу тут дещо спростувати. Сенатор Юзик казав, що там був пан Мазур, який репрезентував Робітничий Союз. Там був пан Мазур, який репрезнтував УККА і рівночасно „Народну Поміч", як її головний предсідник, та склав привіт там від обох організацій. Від Робітничого Союзу було там чотирьох представників, в тому один з терену Канади. З нашого Союзу був там сенатор Юзик і я. На жаль, газетка з Трентону, яка любить чіпатися нашого предсідника, написала, що пан Лисогір був там від УНСоюзу. Там пан Лисогір не був представником УНСоюзу.

Коли мова в загальному про Канаду, справи якої порушив головний радний п. Дідюк, ми матимемо спеціяльні резолюції, які я в імені Головної Контрольної Комісії тут запропоную і попрошу, щоб їх прийнято, тобто затверджено, як резолюції.

ВІДПОВІДІ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЕРА МГРА ІВАНА ВИННИКА

В першу чергу прошу спростувати пропуски в моєму звіті, дописуючи в дотаціях 1,000 дол. для Української Православної Церкви і також дотацію для Українського Вільного Університету. Це були друкарські помилки. В справі перенесення до нового будинку „Свободи" ми оцінюємо ситуацію з фінансового боку. Ми думаємо, що це припізнення шкідливе, бо коли б перенесено „Свободу" скоріше, то ми мали б скоріше більші впливи з приходів. Відносно завваг головних радних Репети і Дорошенка хочу потвердити, що ми закупили були стаки-уділи Гамільтон Інвестмент за ціну 400,000, а тепер їхня ринкова ціна тільки 25,000 дол. Про цю справу ми говорили на Конвенції і я є ще дальше цієї думки, щоб ми купували менше рисковні бонди, а не такі дуже рисковні стаки. Інж. Дорошенко запитував, чи ми брали, тобто дописували відсотки від позички УНСоюзу на Українську Будівлю. За роки 1973 і 1974 таких відсотків не дописано в приходах УНСоюзу і ми матимемо пропозицію резолюції в цій справі від нашої Комісії. Контрольна Комісія думає, що пересічний відсоток 3.84 від інвестицій УНСоюзу є занизький і ми матимемо теж у цій справі пропозицію резолюції. Для вияснення запитів, скільки справді коштує нас Українська Будівля, подаю панам Репеті і Дорошенкові ось такі цифри: Кошт будови по кінець грудня 1974 року виносив 12,418,236.00 дол. Площа під будинок коштувала нас 54,648.00 дол. Коли дочислити до них ще відсотки за частину 1973-го року в сумі 263,017.00 дол. та за 1974-ий рік відсотки в сумі 668,438.00 дол., а потім до того ще суму 57,938.00 дол. податків, тоді дістанемо повну суму дотеперішніх коштів будинку 13,460,304.00 дол. Ми ще будемо мати до вирівняння претенсії контрактора, які можуть виносити 700,000.00 дол., тоді сума повних коштів будови дійшла б до 14,160,304.00 дол. Коли брати до уваги, що чисті кошти будови виносять 12 і пів мільйона дол. тоді відсотки від цієї суми річно виносили б 1,000,000.00 дол. Теперішні прибутки з будинку покривають кошти його ведення і ще залишається приблизно 50,000.00 дол. Це значить, що нам бракувало б кожного року приблизно 1,000,000.00 дол. на відсотки. Тому нам треба ще винаймити принайменше 5 поверхів, щоб можна збалянсувати видатки з приходами Української Будівлі. Ми мусимо робити всі заходи, щоб ці порожні поверхи винайняти. В цій справі предложить в імені Головної Контрольної Комісії наш голова відповідну пропозицію резолюції.

ВІДПОВІДІ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЕРА ПРОФ. Д-РА БОГДАНА ГНАТЮКА

Я не буду відповідати в подробицях на питання почесного члена п. Іванчука та головних радних п. Андрія Джули і д-ра Богдана Футея. Хочу тут тільки заявити, що члени Головної Контрольної Комісії робили загальну контролю, а потім мені доручено зібрати всі подробиці і приготовити дані в цифрах про „Союзівку". До цього треба було переглянути всі книги, прилоги та додатки і подати вам їхні підсумки. Коли ж мова про Головну Канцелярію, то там кожний з нас проводить контролю принайменше три дні. Там ми теж маємо призначені ділянки, а потім зводимо разом цілість, познайомившись з кожним відділом, щоб знати, що в кожному відділі діється. А цифрові дані про поодинокі відділи виготовляють вже поодинокі контролери. На тому полягав цей розподіл. Я думаю, що в кожній установі, навіть у світовій, практикується такий порядок контролі. В нас недотягнення з технічної причини, що не було підписаного загального звідомлення з контролі. Бо не було тоді мого звіту і не було ще загального звідомлення. Хочу тут ще ствердити, що ми робимо інвентуру продуктів, бари і крамниці, щоб знати їхні приходи та розходи, щороку. Коли йдеться про інвентар цілої „Союзівки", то це ми робимо щочотири роки в цілости перед Конвенцією. В наголовках наших звітів є подані прізвища контролерів, хто ці перевірки робив, а при кінці звітів є загальне звідомлення, що його підписують всі контролери.

Головний контролер інж. Іван Ващук, покликаний до слова, заявив, що він не має відповідей відносно його звіту про контролю „Свободи", бо не було в дискусії запитів до нього.

ВІДПОВІДІ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЕРА Д-РА ІВАНА СКАЛЬЧУКА

До мене були запити в декількох справах, на які я повинен дати вияснення. Почесний член інж. Куропась згадував нам про представника Головної Контрольної Комісії, який колись їздив до словаків, щоб довідатися, як вони добиваються успіхів. Не знаю, в котрому це було році, але я мав статистичні дані про етнічні братські союзи і в мойому звіті я подав, як стоять польські, словацькі та українські союзи. Польські братські союзи, яких я начислив 14, втратили із 667,000 свого членства біля 45,000 членів, тобто 6.8%. В тому самому п'ятиріччі шість словацьких союзів втратили із свого членства в числі 338,000 членів лиш 4.1%. З цих самих статистик числа українських братських союзів, а їх маємо чотири, виказують, що вони зросли в числі членства на 2.4%, а самий УНСоюз зріс на 4.8%.

На заввагу, що Головна Контрольна Комісія мала б після контролі теж аналізувати діловодство УНСоюзу і подавати поради і пляни його діяльности, то таке за 8 чи 10 днів на рік контролі не є можливе до виконання. Зокрема наш статут не дає Головній Контрольній Комісії таких повновластей. Пляни праці опрацьовують голови відділів, які подають ці пляни до затвердження Головному Екзекутивному Комітетові, або Головному Урядові. Головна Контрольна Комісія має обов'язок перевести перевірку діловодства і тоді подати свої завваги, чи рекомендації, або запропонувати Головному Урядові до затвердження резолюції. Це вияснюю, щоб спростувати думку, що Головна Контрольна Комісія мала б опрацьовувати пляни праці. Коли йдеться про спростування, про яке просив почесний член д-р Падох, то я брав річну статистику загального стану членства. Ці цифри є в мойому звіті та у звіті головного секретаря. Я порівняв ці цифри після того, як д-р Падох зробив замітку, і ствердждую, що вони погоджуються з цифрами Рекордового Відділу. Так в році 1969 було в нас 89,107 членів, а в 1971 — 88,376, в 1972 — 88,213, в 1973 — 89,119, та в 1974 — 89,069. Отже ми втратили за цей час приблизно 50 членів. Це такий стан членства, коли мова про скількість членів, а про загальну суму забезпечення ми тут не говорили

Заступник головного предсідника д-р Іван Флис попросив після цього до заключного слова в імені Головної Контрольної Комісії її голову мгра Івана Геврика.

ПРОПОЗИЦІЇ РЕЗОЛЮЦІЙ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ

Мґр Іван Геврик: Вкінці свого звітування Головна Контрольна Комісія бажає подати свої висновки та пропозиції резолюцій до затвердження Головному Урядові. Як вже деякі дискутанти висловилися, ми не маємо жадних застережень до Головного Екзекутивного Комітету, ані до його поодиноких членів, але для добра УНСоюзу хочемо поставити від Головної Контрольної Комісії наступні пропозиції резолюцій до затвердження:

1. Головна Контрольна Комісія вважає, що праця Орнізаційного Відділу повинна бути значно посилена і тому вважає конечним:

а) Прийняти до праці трьох обласних організаторів, двох на Америку і одного на Канаду, та збільшити число постійних організаторів до 12 осіб.

б) Прийняти на працю асистента головного організатора з головним завданням ведення організаційної праці в терені

в) Зактивізувати в союзовій праці 84 Відділи, які є повністю неактивні, бо за цілий рік не придбали ні одного члена.

2. Тому, що постанови Головної Контрольної Комісії з 7-го вересня 1974 року та з 1-го березня 1975 року в справі Української Національної Корпорації (Дому УНСоюзу), щоб до кінця місяця травня 1975-го року винайняти щонайменше 5 поверхів, не виконано, і тому, що гоголовний предсідник багато часу присвячує цим справам, а не УНСоюзові, Головна Контрольна Комісія ставить резолюцію, щоб в справах дому діяла окрема комісія, складена з трьох осіб: представника Екзекутиви, Контрольної Комісії і Ради. Завданням цієї комісії було б в найкоротшому часі зв'язатися з американськими фаховими аґенціями в справі дальшого винайму поверхів. Головний Уряд мусить використати всі засоби, щоб будинок заповнити, бо ми не можемо собі дозволити на такі великі втрати, які маємо сьогодні.

3. Тому що УНСоюз вложив поважну суму 8,000.000 дол. будову дому без відсотків, Головна Контрольна Комісія зобов'язує Екзекутиву перевести через книги залеглі відсотки: за 1973-ий рік 263,017.03 дол., за 1974 рек — 668,438.12 дол., а від 1-го січня 1975-го року по 8%, або по ринковій стопі, яка буде в тому часі.

4. Заключити відповідну умову — контракт між УНСоюзом та Українською Національною Корпорацією (Домом УНС) в справі позички і винайму приміщень.

5. Тому що ми видаємо членам позички на 4%, тобто на менше, як ощадностеві вклади, видавати нові позички на 5% або 6% та перевести переоцінку інвестицій, згідно зі статутом.

6. Перевести оцінку інвестицій, анґажуючи до цих справ фахові компанії.

Головний Уряд доручає Головному Екзекутивному Комітетові найпізніше до кінця цього року подбати про завершення започаткованого вже перенесення Видавництва „Свободи" до нових приміщень та про перехід на нову систему друку публікацій УНСоюзу.

8. Признати автономний статус редакційного, адміністраційного і друкарського ведення справ Видавництва в рямцях схвалюваного для нього бюджету під проводом головного редактора і адміністратора та під загальним наглядом Головного Екзекутивного Комітету УНСоюзу.

9. Адміністратор „Свободи" повинен складати Головному Урядові звідомлення Видавництва, подібно, як їх складає на річних нарадах управитель „Союзівки".

10. В Канаді винайняти приміщення на Канадську Канцелярію, незалежно де вона буде, але щоб вона вкінці вже була, та щоб там були кожночасно всі фінансові звіти, щоб кожночасно урядові чинники Канади могли мати їх до своєї диспозиції.

11. Щоб так само, як маємо зладжені звіти Рекордового й Організаційного Відділів про рух членства і суми забезпечення в Канаді, подавав також Фінансовий Відділ звіти про приходи і розходи та фінансовий стан УНСоюзу в Канаді.

Ці пропозиції резолюцій підписали:
І. Геврик, І. Винник, Б. Гнатюк, І. Ващук і І. Скальчук

Вкінці голова Головної Контрольної Комісії мґр Іван Геврик склав наступну заяву: До Головної Контрольної Комісії був надісланий лист від п. Дідюка, головного радного і обласного організатора, писаний 1-го травня 1975 р., в якому з'ясований спір між ним та головним предсідником, зглядно Головним Екезкутивним Комітетом, відносно виповідження йому праці, його платні та оплати коштів службових поїздок. Головна Контрольна Комісія пропонує, що Головний Уряд розглянув цю справу та вирішив її так, як цього вимагає добро УНСоюзу, тому що Головна Контрольна Комісія не мала змоги перевести повний розгляд цієї справи.

Заступник головного предсідника д-р Іван Флис, після ствердження, що головні радні проф. Тарас Шмаґала, д-р Мирон Куропась та Анна Гарас не мали жадних відповідей, бо не було до них запитів, попросив до відповідей чергового головного радного Василя Дідюка.

ВІДПОВІДІ ГОЛОВНОГО РАДНОГО ВАСИЛЯ ДІДЮКА

Мене, на нещастя, запитала пані Гарас про те, чого не було в моєму звіті, але у звіті сен. Юзика, що я залишаю працю обласного організатора УНСоюзу. Я це потверджую. Хочу тільки сказати, що я відходжу не тому, що я того хочу, але тому, що мене до цього змусили. Це моя проста відповідь. Хочу теж вибачитися, що ви знов маєте щось з канадійцями. Здається, рік тому покійний Гірняк тут просився, щоб йому за довгі роки праці щось дати, ще не є поладнана справа з п. Зоричем, а тепер я прийшов третій з черги, як третій апостол Дідюк. Я дуже невдоволений таким поставленням справи Головної Контрольної Комісії, бо я не потребував писати до них листа, щоб вони справу передали Головному Екзекутивному Комітетові. Не знаю, чи ви хочете, щоб я розказав вам ту історію, чи не хочете. Скажу вам тільки, що мене до того змусили вже близько рік. Мені заборонили їхати на Захід, мене поставили в літніх місяцях на пробу, щоб я давав в цих трьох місяцях по 60 членів в тих околицях, де ніколи стільки членів не було, мене викликали 22-го січня до Головної Канцелярії і мені сказали: ти є нездалий, ти нічого не робиш і тому ти маєш іти на комісове. Коли я заявив: прошу або мені дати докінчити 10 років моєї праці в УНСоюзі, або прошу мене звільнити. Я просив, щоб мені дали докінчити тих 10 років праці без трирічної підвишки і без 10-літніх вакацій. Мені сказали, що дадуть знати. В Торонті мене запросили на засідання і вмовили в мене, щоб я погодив на комісове, тоді як я ясно ставив, що на ніяке комісове не піду. Бо коли мене звільните, я більше дістану з безробіття, як одержуватиму комісового від УНСоюзу. Був тоді головний предсідник і пан сенатор і вони пізнійше твердили, що я погодився піти на комісове. Я не хочу дискутувати, бо їх було двох. Це було 23-го січня. А 1-го лютого мені дали виповідження, хоч 2-го лютого головний предсідник ще був у Торонті, 3-го був писаний цей його лист, а 6-го був він наданий на пошту. Цього листа з виповідженням дістав я 10-го лютого і з місця відписав листа на руки головного предсідника до членів Головного Екзекутивного Комітету. Опісля я дістав листа від головного предсідника з 20-го лютого і в ньому він написав, що є дуже здивований, що я, нібито, дав згоду на комісове, що мені нічого не станеться з цією зміною, ані волосок з голови не спаде, бо я діставатиму таку саму платню і все те, що я діставав. Річ ясна, що я, маючи всього того досить, сказав, що я відходжу і вже другий раз не пробував писати листа. Коли мені дальше головний організатор дзвонив і присилав всі директиви, я дальше робив все те, що я робив раніше, дальше їздив своїм автом і дальше спав по готелях. Та коли я післав рахунок, здається 1-го, або 2-го квітня, то мені не заплатили за березень і квітень, а в травні я вже не висилав рахунку. Мені сказали, що будуть платити мені платню до червня, чи до половини серпня, але ніяк не хотіли мені заплатити коштів за цих два місяці. Я вважаю, що це не є справедливо, бо я своєї праці не змінив і дальше роз'їжджав. Мені головний організатор, як безпосередній шеф, наказував, щоб я щодня посилав звіти і я це робив, а кожний член Головного Екзекутивного Комітету ці звіти читав. Вони бачили, в яких містах я був, що я мусів туди їздити, мусів щось їсти і десь спати. Я був дуже невдоволений, коли мені головна касирка написала, що я погодився з головним предсідником і сенатором Юзиком на комісове, та що мені ніякі кошти не належаться. Я тоді відписав листа, на якого від неї не дістав вже відповіді. Коли я другий раз вислав їй рахунок, вона знову відписала, що було засідання Головного Екзекутивного Комітету, на якому потверджено було мою нову умову, та що мені кошти не належаться.

Я був 10 років на праці в УНСоюзі і не хочу, щоб ви робили з мене союзового героя. Не хочу, щоб воно так тягнулося, як тягнеться в Канаді поголоска, що „з'їли Зорича", „з'їли Гірняка", а тепер „з'їли Дідюка". Коли так хочете будувати Союз, щасти вам Боже. Мої рекорди маєте. Закиди, що я не виконував своїх завдань? В той самий час, коли я приєднав сам 116 членів, записаних на себе, та 64 членів, записаних на секретарів, інший обласний організатор в тому самому часі записав за рік тільки 34 члени і він є такий самий добрий, або і ліпший від мене. Йому платять платню і йому платять видатки, а мені кажуть, що я не є впорядку.

Я не бажаю собі того, щоб Головна Контрольна Комісія передавала моє прохання до неї Головному Екзекутивному Комітетові. Якщо ви тут рішите, що мені не належиться, я завтра залишу працю. Прошу тоді дати мені виповідження і я з тим виповідженням піду на безробіття, чи де. Я не хочу, щоб ми тут над цією справою дискутували. Дуже дякую!

Заступник головного предсідника д-р Іван Флис після ствердження, що головні радні інж. А. Дорошенко, д-р Анна Чопик та інж. М. Кальба не мають відповідей, попросив до відповідей головну радну Теклю Мороз.

ВІДПОВІДІ ГОЛОВНОЇ РАДНОЇ ТЕКЛІ МОРОЗ

Мені поставив запитання гловний предсідник, чому я прийняла на себе обов'язки головної радної. Постараюся дати коротку відповідь. По перше тому, що Український Народний Союз був першою організацією, з якою я зустрілась тут після моєї появи на північному американському континенті. Першого дня я стала членкою УНСоюзу тільки тому, що це був Український Народний Союз. Від першого дня мого членства я взялася до союзової праці. В тому самому році я прийняла на себе обов'язки секретаря Відділу і після одного місяця, коли до нас приїхав був головний предсідник, я вручила йому 12 аплікацій моїх нових членів. Отже вже тоді я щось знала про УНСоюз та його забезпечення. Я закінчила тут коледж, ділянку рахівництва (еккавнтінґ) і мала пропозицію праціювати для американської забезпеченевої компанії. Але я дальше працювала пильно для УНСоюзу і мій Відділ тепер нараховує около 200 членів. Це число не постало з нічого. Місцевим секретарям я старалася постійно давати потрібні інформації та поради, хоч не була ще тоді головною радною. Я закінчила два роки тому однотижневий курс для секретарів та організаторів на „Союзівці" і думаю, що я все таки чогось там навчилася. Вкінці, я стала радною, тому що мене вибрали на цей пост делеґати, які вважали, що я на цей пост надаюся. Коли б так не було, були б вони мене не вибрали. Але, я була поставила питання головному предсідникові і на моє питання не було від нього відповіді. Я чекала відповіді від головного предсідника, а не питання до мене. Але я свідома того, що я ранґою нижча від головного предсідника і тому готова його перепросити, коли його чимсь образила.

ВІДПОВІДЬ ГОЛОВНОГО РАДНОГО ВОЛОДИМИРА ЗАПАРАНЮКА

Мені поставив був запит пан інженер Куропась, чому я зрезиґнував з головства Округи, і він натякав, що може я зрезиґнував внаслідок якогось Вотерґейту. Отже причиною не був Вотерґейт. Одного року, коли я був без праці, я рішив поїхати по цілім стейті Ню Йорку та організувати членів. Того року я приєднав був 115 нових членів, хоч я тоді не був плачений так, як теперішні організатори. Мені платили по 7.00 дол. чи 8.00 дол. за члена. Коли я приїхав з терену з членами, то дістав заплату, а коли ні, коли втратив два і три дні, а не здобув членів, то й нічого не дістав. Це була моя доривочна праця. Але я мав велику прихильність секретарів багатьох Відділів. В 1966 році вибрали мене головним радним і в моїй першій каденції я обслуговував чотири Округи: Боффало, Рочестер, Сиракюзи і Трой. В другій каденції вже чомусь відібрано мені Боффало і Рочестер, а в третій каденції забрали мені теж Трой, так що я залишився тільки в своїй Окрузі, де я був головою. Тепер і відповідь, чому я зрезигнував? Я зрезигнував тому, щоб побачити, чи Головний Екзекутивний Комітет доручить мені взяти участь в наступних Зборах в цій моїй Окрузі, коли я вже не буду там головою, чи ні. Коли на останніх Зборах в Трою був тільки сам головний предсідник, до мене того самого вечора телефонували союзові сеньйори та інформували мене, що там на Зборах союзові діячі запитували предсідника, чому немає на Зборах головного радного Запаранюка. Головний предсідник вияснив їм, що це зв'язане з коштами подорожі, тому Запаранюка не просили. Я думаю, що всі орієнтуються, хто куди їхав і де були більші кошти подорожі, чи мої за 100-120 миль, чи предсідника за 500-600 миль з Головної Канцелярії. Я не нарікаю на членів Головного Езекутивного Комітету, тільки прошу вияснення, хто є компетентний в цій справі.

ДИСКУСІЯ

Заступник головного предсідника д-р Іван Флис ствердив, що на тому вичерано відповіді на поставлені запитання, та заповів зголошення другої черги дискутантів, зокрема тих, які на свої питання, поставлені раніше, не дістали задовільних відповідей. До дискусії зголосилися: інж. М. Кальба, Володимир Запаранюк, Анна Гарас, Текля Мороз, інж. С. Куропась, Володимир Дідик, Євген Репета, д-р Мирон Куропась, д-р Богдан Футей. На внесок головного радного Андрія Джули, піддержаний зі залі, вирішено одноголосно закрити листу дискутантів і приступлено до дискусії.

Головний радний мґр Мирослав Кальба: Головний предсідник вияснив справу закупу образа від мистця Рема. Але, якщо я собі добре пригадую, внесок був піддержаний та переголосований, щоб закупити великий образ Рема, який був вивішений там на Конвенції над входовими дверми до залі нарад. Ціна його була 3,000 дол. і ми мали закупити цей образ і ще одни, або два, щоб разом купити образи за 5,000 дол. Тоді головний предсідник попросив Конвенцію, щоб залишити цю справу для Екзекутиви, яка на своєму засіданні вирішить позитивно цю справу. Тоді не було згадки про закуп образа в Мороза, чи в когось іншого, тільки в мистця Рема. Головний предсідник сказав чомусь, що нам організатори не є потрібні. Він теж казав, що маємо конкретний плян, щоб кожний Відділ придбав хоч одного члена, та що ми маємо впливати на Відділи, щоб вони це зробили. Якщо, за словами головного предсідника організаторів не треба, а ми не можемо їхати в терен, тоді хто має держати контакти з цими всіма секретарями та заохочувати їх приєднувати членів. На мою думку, головний предсідник не дав нам задовільної відповіді. Головний предсідник теж не дав ясної відповіді в справі нашого будинку. Замість чогось конкретного, він казав: є всі дані, ми думаємо, або віримо, а це ми чули вже кілька років. Справа „Ради Освіти" настроює мене песимістично, коли ми винайняли цій Раді приміщення по такій низькій ціні 4.50, 5,00 та 5.50 дол. а крім того ще даємо їй приміщення на сім місяців без чиншу, що в сумі зменшує висоту чиншу на 3.50 дол. від стопи. Мені виглядає, що ми тут хапаємося, немов той потапаючий, за соломинку.

Головний Радний Володимир Запаранюк: Мене спровокував наш головний предсідник згадкою про журнал „Наш Голос". Після смерти одного мого члена появилося в рубриці „посмертних допомог", що по цьому покійному членові була виплачена така „допомога", тобто 1,000 дол. забезпечення. Вдова по членові мала телефони, в яких їй дорікали, що це за „допомога". Після того вона зверталася до мене із скаргою, що виплату посмертного не можна називати „допомогою", а вкінці хотіла, щоб її заввагу помістити в рубриці „Голоси читачів" у „Свободі". Коли їй цього відмовлено, вона пішла до цього журналу „Наш Голос", який поміщує пашквілі проти Українського Народного Союзу. Прикро мені, що не поміщено цього листа у „Свободі" і членка мусіла піти до цього пашквільного журналу. Жінка ця була в розпачі по втраті чоловіка і тепер я втратив у цій родині трьох членів. Були випадки, що посмертні згадки по членах появлялися по шости місяцях і внаслідок одного такого випадку я втратив вісім членів. Тут була мова, як організувати членів, а я покажую вам, як ми не вміємо вдержати вже готових членів.

Головна радна Анна Гарас: Тепер маємо Рік Жінки і наш ґоловний предсідник старався дати жінкам велике признання. Я хочу спростувати слова головного предсідника, що я ніколи не зверталася до нього, щоб вислав мене до Піттсбурґу, до Ню Йорку, чи до інших міст. За мою 10-річну працю, я думаю, що я не заслуговую і не повинна бути так трактована головним предсідником. Вкінці третя заввага до головного предсідника: я ніяк не є змучена, я дальше організую членів і дальше належу до цього Клюбу Заслужених Союзовців. Колись я була приєднала в році 72 члени, пізніше вже 60 членів, минулого року 31 членів, а в цьому році маю вже 14 членів. Я запитую головного предсідника, скільки він зорганізував членів?

Головна радна Текля Мороз: Маю питання до головної касирки пані Дячук: чи секретарі дістають винагороду що-чотири, чи що-три місяці? Чи не можна б цих виплат прискорити? Ми маємо тут чотирьох представників з Канади. Я не дістала відповіді, які є обов'язки членів Головного Уряду. Нам треба це докладно знати, бо Канада має великі простори та великі можливості.

Почесний член інж. Степан Куропась: Я можу говорити на тему „Своя своїх не познаша". Бо я не говорив ніколи, що Контрольна Комісія має робити якийсь плян. Плян робить Головний Екзекутивний Комітет, Головна

Рада радить і піддає суґестії, а Головна Контрольна Комісія перевіряє та рекомендує. Д-р Скальчук, відповідаючи на мої питання, сказав, „ми маємо рекомендувати". Я також так думаю. Так пан Винник рекомендував на Конвенції цю українську гордість, тих 15 поверхів продати. Це я вважаю за рекомендацію, в тому і є ваш плян. Щодо цієї гордости, досі ми маємо трьох чільних людей, які вважають, що як ми тратимо один мільйон дол. річно, то ми з цього маємо бути горді. Перший з них є сенатор Юзик, другий — прем'єр Ревай, а третій — пан Гавриш.

Щодо Канади я не говорив, пане сенаторе, що, коли Ви відповідали, що там немає порядку. Я лише взяв звіт пана Дідюка, обласного організатора, який сказав, що немає порядку. Тому я і питався Вас, як голови Канадійської Репрезентації, щоб Ви сказали, як там є, а Ви кажете, що це я сам видумав. Бо ж це є у звіті чорне по білому, хоч не знаю, чи це „Свобода" помістить.

Казав пан Гавриш, що немає такого, щоб його не пускали. Але голова Окружного Комітету в Чікаґо показував мені його листа, в якому він просився, щоб його запросили до Чікаґо і казав там: „мене не пускають'. Я став би в його обороні, щоб його пускали. Але, коли він каже', що його пускають, тоді ми не маємо жадного арґументу. Коли пан Геврик буде казати, скільки коштує наси хмаросяг, він повинен додати до того оголошення в „Ню Йорк Таймс". Тоді ми будемо мати повний образ.

Головний радний Василь Дідюк: До мене не було жадних запитів, але я хочу порушити справу проєктів трьох Конвенцій про вставлення до статуту постанов про Окружні Комітети. Статутова Комісія приготовила була проєкти змін в тому напрямку, а делеґати, на жаль, цей параґраф відкинули. Я хотів би тут поспитати Головний Екзекутивний Комітет, чому він не допоміг голові Статутової Комісії апелювати до тих делеґатів, щоб такий параґраф був прийнятий до статуту. Коли б ви були апелювали, може делеґати були б послухали їх. Якщо були б не послухали, ми були б знали, що ми пробували, бож Головний Екзекутивний Комітет знає, що нам Окружні Комітете потрібні. Тепер нас на місцях питають секретарі, „що ви від нас хочете, коли ми маємо Головну Канцелярію і не мусимо вас слухати". Головний організатор пише в „Трибуні УНСоюзу", що голова Окружного Комітету є відповідальний за приєднування нових членів у його Окрузі. Але, коли я почав говорити із декількома секретарями, вони мене запитували: „А скільки нових членів Ви дасьте мені в цьому місяці до мого Відділу?" Я питаю, чому? А він мені відповідає, що він читав, що головний організатор писав, що Ви за це відповідасте, Ви маєте дати нам нових членів. Тому, коли Головний Екзекутивний Комітет не постарається на наступній Конвенції, щоб включити до статуту постанови про Окружні Комітети, то відділові урядовці ніколи не будуть респектувати голів Округ, чи Окружних Управ.

Головний радний Євген Репета: Щодо обласних організаторів існує непорозуміння між головним предсідником та обласними організаторами. Це непорозуміння було не тільки зі мною, але також з іншими організаторами. Від нас вимагають, щоб не тільки організували нових членів, але також подбали про те, щоб секретарі організували членів. Я вважаю, що така постанова про обов'язки обласних організаторів не є правильна. Вона викликає багато непорозумінь і спричинює деморалізацію на тому відтинку. Обласний організатор повинен називатися асистентом головного організатора і він повинен не лише сам організувати членів, але також дбати про те, щоб на його території організатори і секретарі приєднували членів, він повинен шукати за новими секретарями і їх вишколювати, а також лучити Відділи, так як це є в комерційних компаніях. Якщо б ця справа була так ясно поставлена, тоді не було б жадних непорозумінь. Про платні не буду говорити. Тільки зверну увагу, що не можна до платень зачисляти коштів подорожей і видатків, бо тоді теж платні членів Головного Екзекутивного Комітету виносили б не 20.000 дол., але може і 30.000 дол. Тут була згадка, що обласним організаторам дано фотографічні апарати. Я жадного фотоапарату, як обласний організатор не дістав. Хиба що тепер думають такі апарати давати.

Маю ще одне запитання до сенатора Юзика. Вірю, що він міг би нам відповісти, які податки платив би УНСоюз в Канаді, коли б він там був самостійною організацією. Бо, якщо це не є таємницею, то нам варто б над цим подумати, чи не краще відділити канадійську частину нашої організації, як це зробили лютерани. Тоді за гроші, що їх заощадимо на податках, ми могли б найняти більше людей до праці в УНСоюзі та для української етнічної групи взагалі. Це вийшло б нам тільки на користь.

Головний радний д-р Мирон Куропась: Я був здивований і обурений тим, що головний предсідник сказав нам тут, що забезпеченеві уряди стейтів не дбають про етнічні групи, про їхню культуру, науку і тим подібне. Я це знаю, що вони не дбають, але ми повинні дбати про українців і ми, як українська установа, повинні це робити. Головний предсідник казав, що він має плян і що все буде добре. Але те, що він нам представив, це не є жадний плян. Ми знаємо, що ми хочемо здобути більше членів, але ми повинні мати плян, як це ми можемо осягнути. Головний предсідник мусить виробити такий плян, щоб дати поштовх союзовцям, щоб ми могли всі співпрацювати з ним і досягнути того, чого ми всі хочемо. Ваша перша відповідальність, пане предсіднику, це УНСоюз.

Головний радний Богдан Футей: Я хотів би звернути увагу на те, що Головний Екзекутивний Комітет, коли плянує збори Окружного Комітету, повинен звернутися наперед до головних урядовців на тому терені та порозумітися з ними. Наприклад, у Клівленді про останні збори Округи ми дізналися щойно з преси, а листи від Головного Екзекутивного Комітету отримали ми того самого дня, коли мали вже відбуватися збори. База нашої організації — це приєднування нових членів. За час 5 років моєї участи в Головному Уряді я зустрічався постійно з цими проблемами на річних нарадах. Дотепер вся вина спадала на д-ра Падоха, бо він, як секретар і пізнійше головний організатор все був бідний винен. Тепер здається, вина переходить на редактора Драгана, але хиба не за членів, тільки за газету. Я хотів би тут ствердити, що дійсно головний предсідник є відповідальний за цілу організацію. Якщо ми вважаємо, що членство є базою нашої організації, тоді наш головний предсідник повинен представити нам плян, як це членство треба організувати. Бо, якщо наші урядовці того не вміють робити, то він має показати, як це треба робити.

Заступник головного предсідника д-р Іван Флис заповів, що на тому вичерпано другу листу дискутантів, і попросив до відповідей членів Головного Екзекутивного Комітету.

ВІДПОВІДІ ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА ЙОСИПА ЛИСОГОРА

У відповідь на завваги головних радних Теклі Мороз і Володимира Запаранюка хочу спершу ствердити, що в нас в УНСоюзі ніхто нічого не скриває і кожний говорить ділово до речі. Казала пані Мороз, що вона не дістала відповіді. Я маю занотовано все те, що ви гворили, а коли треба, можу послухати запису на стрічці. Ви запитували про бюджет 15,000 дол. і на це дістали відповідь від головної касирки. Ви підкреслювали, що коли б мали ці гроші на працю, то робили б більше. Дальше Ваш конкретний запит був, які є обов'язки головного радного. Отже Ви цього не знали. Потім Ви звернулися в справі допису про померлого члена, якого не поміщено. Потім Ви порушили справу морґеджів і сказали, що Ви нічого про морґеджі не знаєте. Вкінці Ви сказали: „Я не знаю, що маю робити, які мої обов'язки? То є страта часу, коли я не знаю, що робити. Ми не можемо функціонувати без бюджету, нам не вистачає фондів. Який наш стан і вигляди на маєбутнє?" Тоді я говорив, що ми маємо тут таку ситуацію, що особа, яка дала себе вибирати та обіцювала працювати для УНСоюзу, тепер ставить питання, які є обов'язки головного радного. Я порадив поглянути до нашого статуту, де виписані всі обов'язки головних радних. Коли Вам не було ясно, Ви повинні були вже рік тому запитати нас про це в Головній Канцелярії, потелефонувати до нас, чи до сенатора Юзика, чи навіть поговорити про це з паном Дідюком, коли він був у вас в Монтреалі. Я тут не нападав Вас, ані не критикував, що Ви нічого не робите. Бо Ви знаєте, що робити, але Ви самі поставили таке запитання, казали, що не знаєте, що маєте робити. Ви маєте найліпшу Округу, Ви постійно організуєте найбільше нових членів і Ви знаєте цю працю, бо вже довго її виконуєте. Але мимо того Ви поставили таке запитання і тому я мусів Вам на нього відповісти, що Ви не повинні легковажити собі цих справ, бо Ви інтеліґентна людина та знаєте всі ці справи. Але чомусь Ви захотіли понарікати, що тут не має кооперації та що ми не даємо Вам інформацій, що їх Вам потрібно. Я маю великий респект до особи, яка з таким досвідом в союзовій праці приходить до Головного Уряду і на ці перші наради. Ваші нарікання не можу погодити з Вашими успіхами, коли Ви прийшли до Монтреалю і там, де вже казали, що нічого не можна зробити, Ви придбали стільки нових членів та зрушили працю Округи з місця. Я вважаю, що ми тут повинні звернути увагу на те, що ми тут не дрочимся, але теж ніхто нічого не закриває, бо перед нами великі обов'язки та відповідальності за нашу установу. Тому ми не можемо бавитися малими справами, дрібницями, коли йдеться про велику установу та великі справи.

Головний радний Володимир Запаранюк є дуже заслуженою особою в нашому Головному Уряді. Він один з найгарніших, найбільш заслужених, солідних, а при тому скромних союзовців. Він навіть сам нам заявляв, що він не напрошується, щоб його посилати на роз'їзди, бо він вже не має тієї сили і не може робити так багато, як робив раніше, та не може по ночах їздити. Але справа не в тому. Ми мали доручення від Головної Контрольної Комісії, щоб зменшити виплати на виїзди та репрезентацію. Тому, коли вже їде в терен головний організатор, чи інший член Головного Екзекутивного Комітету, то це вже вистачає, щоб не робити більше видатків. Отже сталося так тому, що нам казали економити кошти.

Інженер Куропась казав, що я є проти організаторів, що я мав сказати, що нам організаторів не потрібно. Я такого не казав. Навпаки, я твердив, що нам потрібно організаторів, але тільки таких, які будуть мати успіхи та будуть співпрацювати зі секретарями Відділів, які будуть дбати про продукцію, бо така є наша потреба. Коли не вдасться нам найти таких організаторів, які будуть так працювати і тоді ми будемо їм за цю працю платити, тоді буде треба шукати інших способів організувати членів, вести членську кампанію, чи то телефонами, чи листами. Як це буде, я ще не знаю. Але тепер ми шукаємо дальше таких організаторів, які будуть продукувати і цим самим будуть нам оплачуватися. Були тут голоси критики і невдоволення справами нашої будівлі та винайму приміщень для Ради Освіти за такий низький чинш. В теперішніх часах наш будинок і зв'язані з ним клопоти не є унікальними. Минулого тижня було в пресі повідомлення, що в Ню Йорку є тепер 27 і пів мільйона квадратових стіп порожніх бюрових приміщень, тобто около 11% таких приміщень. Колись брали за квадратову стопу чинш у висоті 12,00 дол., а тепер вже знизили на 10.00 дол., а то й за 8.00 дол. в нових будівлях, а за приміщення в старих беруть тепер і по 5.00 чи 6.00 дол. Тому тепер така боротьба і конкуренція на ринку приміщень. В Ню Йорку є тепер 11% порожних приміщень, в Чікаґо (і про це інж. Куропась знає) є їх 14%, а в Міннеаполісі аж 20%. Ця ситуація в Ню Йорку ще погіршується. За останніх чотири роки збудовано в Ню Йорку багато нових будинків, в тому і Світовий Торговельний Центр, який мав би бути винайменний в 1976 році повністю, а він має два мільйони квадратових стіп приміщень. Коли ми погодилися на винайм приміщень Раді Освіти за ціну 4.500 дол., ми зменшуємо наші втрати на будинку, бо краще дістати навіть і чинш по 4.50 дол. і цим самим мати втрату 5,000 чи 6,000 дол. на рік, чим не дістати жадного чиншу і мати значно більшу втрату. Пані Гарас хочу пояснити, що я не казав, що це вона казала, що хотіла кудись їхати. Це була моя думка,, що вона хоче поширити свою працю та їхати дальше і дальше. Ви це можете робити, бо Ви знаєте роботу. Але Ви можете це робити і на місці. Ми мусимо давати більшу продукцію. Ось Ви в одному році організуєте 50 нових членів, а в другому році менше, половину, а то й третину того. Ми знаємо, що Ви можете зробити більше, і тому ми не є вдоволені з того. Ми є стурбовані тим, що сталося, бо Ви є здібні та можете мати кращі успіхи. Головна радна пані Мороз знає, яка є ситуація в Монтреалі, і вона знає, що там треба робити. Тому, пані Мороз, робіть там те, що Ви робили досі у своїм Відділі та в Монтреалі. Коли ж Ви маєте якісь пропозиції чи поради, пришліть їх нам до Головної Канцелярії. Будьте певні, що ми їх уважно розглянемо і Ви дістанете від нас відповіді.

Головний радний Євген Репета порушив справу обласних організаторів. Було в нас і таке, що казали, що організатор сам не мусить нічого організувати, тільки старатися навчити секретарів організувати членів і тоді старатися, щоб вони давали продукцію. Потім ми побачили що це не давало сподіваних успіхів і ми сказали, щоб сам організатор також давав певний мінімум продукції. Так ми сподівалися, що кожного року повинна б зростати продукція нових членів, що після року із 100 новими членами ми повинен прийти рік із збільшеною продукцією на 10%, тобто рік із 110 новими членами. Але коли ми побачили, що це не вдалося нам перевести в життя, ми пробували інших способів. Відносно платень і коштів подорожей ви завважили, що треба би рахувати до платень членів Головного Екзекутивного Комітету їхні кошти подорожей. Вони мають означені свої обов'язки і виконують їх, працюючи часто багато більше, як призначені урядові години. А коли вони їдуть в терен, ці кошти треба покрити. Як ви діставали 9,000 дол. річно, а ходили б від хати до хати та приєднували більше членів, то і заробили б більше, бо ми платимо організаторам платні, як комісове за продукцію. Коли продукція мала, тоді зовсім ясно, що ми починаємо числити, скільки коштує нас цей орґанізатор, тобто його платня і кошти, та питаємо себе, чи він нам оплачується. Ми мусимо так поступати в нашому підприємстві.

ВІДПОВІДІ ГОЛОВНОГОДИРЕКТОРА ДЛЯ КАНАДИ СЕН. ПАВЛА ЮЗИКА

Інженер Куропась зачислив мене, пана Ревая і пана Гавриша до тих, які називають наш новий будинок гордістю. Коли б ми говорили так, як пан інженер Куропась, то ми мало що допомогли б справі нашого будинку. Я вважаю нашим обов'язком робити всі старання, щоб цей будинок був заповнений, бо лише тоді наша вся праця піде повною парою. Запит пана Репети відносно податків у Канаді зовсім слушний і ми над цим теж думали в Канаді. Ми платимо, менше-більше, так около 25,000 дол. податку тільки федерального, але ще є теж інші податки. Я хочу тут запевнити вас, що я вгляну в цю справу глибше і постараюся тоді дати вам докладнішу відповідь. Як би ми могли заощадити на тому, мати своє бюро і мати більше фондів на нашу працю в Канаді, то це очевидно, було б для нас корисним. Ми могли б тоді так зробити, як це зробили вже лютерани.

ВІДПОВІДІ ГОЛОВНОЇ КАСИРКИ УЛЯНИ ДЯЧУК

У відповідь пані Мороз хочу вияснити, що ми ніколи не висилаємо секретарські винагороди із спізненням. Коли приходять місячні рахунки на час, тоді ми можемо теж виплатити на час секретарські винагороди за минулий квартал. В Канаді ми маємо проблеми з поштою, а спеціяльно тоді, коли там є страйки поштових працівників. Але і без страйків листи з Монтреалю ідуть до нас до Джерзі Сити від 7 до 10 днів. Так же само ідуть до нас довго місячні рахунки, які, замість при кінці місяця, часто доходять до нас аж 15-го чергового місяця. Щоб начислити секретарські винагороди, потрібно нам приблизно тиждень часу. Чеки ми виставляємо з датою кінця місяця і до Канади ми завжди висилаємо ці чеки скоріше, як до Відділів в Америці. Якщо ці листи доходять до Вас все таки пізно, то це вже вина пошти, а не Головної Канцелярії.

ВІДПОВІДІ ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА АНТОНА ДРАГАНА

Я дам коротеньку відповідь головному радному Володимирові Запаранюкові. Цей лист, про який мова, прийшов був до нас до редакції, як „Голос Читача". Того самого дня я звернувся був у цій справі до головної касирки. Це не було питання, чи „Свобода" хоче надрукувати цей голос, чи ні. Тут була порушена справа назви виплати, яка залежна від наших статутових постанов, бо ішлось про назву допомога, чи якось інакше. Отже ця справа не була на місці. Посмертних вісток ми мали залеглих біля 200, але тепер вже маємо секретарку, яка їх переписує та підготовляє до друку, і ми вже стараємося поміщувати їх на час. Таких посмертних згадок ми отримуємо по 3 4 денно і ми зможемо їх поміщувати без опізнень, тобто не відкладати їх публікації.

Головний предсідник Йосип Лисогір попросив до слова голову Головної Контрольної Комісії мґра Івана Геврика, який зголосився спростувати непорзуміння. Він заявив, що Головна Контрольна Комісія передала справу платні і коштів обласного організатора Василя Дідюка до поладнання Головному Урядові, а не Головному Екзекутивному Комітетові, як це чомусь так зрозумів пан Дідюк.

Тоді головний предсідник заповів, що дискусія над звітами закінчена, а всі інші справи можна буде порушити під точкою 10 затвердженого порядку нарад.

Дальше головний предсідник Й. Лисогір заповів, що черговий день нарад призначений на працю по Комісіях. Тому всі члени Головного Уряду повинні зійтися на залі нарад завтра ранком о годині 9.30 і звідтіля розійтися на наради різних Комісій. Чергова спільна нарада — сесія цілого Головного Уряду має відбутися в четвер, починаючи з години 8:30 ранку.

Головний радний д-р Богдан Футей зголосився до слова і повідомив Головний Уряд, що на нарадах головних радних він був обраний одноголосно головою Головної Ради, а секретарем д-р Анна Чопик. Головний предсідник Й. Лисогір заявив, що приймає це повідомлення до відома та до протоколу і на тому закрив цю сесію.

СЕРЕДА, 21-го ТРАВНЯ 1975

Члени Головного Уряду УНСоюзу зібрались в залі нарад о годині 9:30 ранку і звідтіля, поділившись на Комісії, перейшли на наради поодиноких Комісій, які відбувалися впродовж цього дня по різних залях „Союзівки".

Шоста (рання) сесія

(четвер, 22-го травня 1975)

Головний предсідник Йосип Лисогір відкрив наради цього засідання о годині 9:20 ранку і після ствердження, що Головна Контрольна Комісія ще приготовляється до точки схвалення звітів, попросив до слова головного організатора Степана Гавриша.

Головний організатор Степан Гавриш: Пані і Панове! Так як наша заступниця головного предсідника пані Душник вручила декілька днів тому відзначення за успіхи в членській кампанії головній радній Анні Гарас на зборах в Аллентавні, так мені припала честь тепер тут перед вами вручити таке відзначення головному радному Володимирові Запаранюкові за його здобутки в членській кампанії. Тому що на нарадах Округи Ютика-Сиракюз, яку він довгі роки провадив на пості голови, я не мав цієї відзнаки для пана Запаранюка за приєднання 17 нових членів, вручаю йому це відзначення тепер.

Головний предсідник Й. Лисогір заповів, що ще перед звітом Головної Контрольної Комісії про схвалення звітів, до якого Комісія ще приготовляється, він покликає до звіту Стипендійну Комісію УНСоюзу, яка відбула свої наради ще в неділю, 18-го травня. Першою він попросив до слова головну касирку Уляну Дячук.

ЗВІТ СТИПЕНДІЙНОЇ КОМІСІЇ

Головна касирка Уляна Дячук: Цього року вплинуло до Стипендійної Комісії 150 аплікацій, в тому 87 від дівчат та 73 від хлопців. Аплікації внесли вдруге 27 аплікантів, втретє — 5, а четвертий раз — 2. Одну аплікацію, яка наспіла 2-го травня, не взято під розгляд, тому що вона була спізнена. Другою вимогою було дворічне членство. Ми провірили в Головній Канцелярії членство цих аплікантів і 8 аплікацій відкинено, тому що апліканти не мали дворічного членства. Сім аплікантів мають в УНСоюзі тільки акцидентове забезпечення, але в нас досі не було постанови, що це мало б бути життьове забезпечення, тому ми взяли їх до уваги. Але на майбутнє пропоную, щоб ми винесли таку резолюцію, що управненими до стипендій є тільки такі члени, які мають грамоти життьового забезпечення. Дальше, одну аплікацію сам член відтягнув ще перед засіданням, а дві аплікації не розглядано, коли стверджено, що ці апліканти все ще мають один рік навчатися в середніх школах, які покінчать щойно в 1976 році. При розгляді аплікацій виелімінoвано 10 аплікацій тому, що ці аплікації не мали вимаганих прилог. Цього року ми мали найвище число аплікацій від часу приділювання стипендій від УНС, тому і праця над аплікаціями та рішення про призначення стипендій вимагали багато часу і труду.

Пропозицію головної касирки, щоб управненими до стипендій були тільки тічлени, які мають грамоти життьового забезпечення, тобто щоб виключити власників самих грамот акцидентового забезпечення, затверджено одноголосно.

Черговим попросив головний предсідник Йосип Лисогір до слова головного секретаря Володимира Сохана, як секретаря Стипендійної Комісії.

Головний секретар Володимир Сохан: Після вияснень та завваг, що їх подала вам головна касирка пані Уляна Дячук, яка реферувала справи розгляду аплікацій на Стипендійній Комісії, залишається мені прочитати списаний вже протокол нарад цієї нашої Комісії. Прошу його уважно вислухати. Імена та прізвища стипендіянтів читатиму поволі, щоб всі, хто зацікавлений, міг записати собі їхні прізвища та суми приділених, чи радше пропонованих стипендій.

(Продовження буде)

25-річчя українського спорту в Австралії

Продовжуються святкування 25-річчя діяльности, що їх відзначують окремі українські спортові осередки на континенті „Кенгару" в далекій Австралії. Українські спортовці і спортові діячі роблять підсумки своєї дуже корисної праці в ділянці фізичного виховання нашої молоді та гідної репрезентації українського імени в австралійському довкіллі. В Австралії, подібно, як і на Північно - Американському Континенті існують численні етнічні сортові осередки й клюби з виразими назвами країн свого походження: знаних міст, рік і ін. До цього часу офіційні спортові чинники Австралії не виступали проти цих „чужих" назв, хоча свого часу була спроба відповідних австралійських кіл, які „рекомендували" зміни цих назв, проте зустрівши сильний опір новоприбулих еміґрантів залишили їх в спокої.

Таким чином численні етнічні спортові Т-ва й клюби дають свій великий вклад в дальший замітний ріст і розбудову різних ділянок спорту, а особливо в копаному м'ячі, відбиванці і кошиківці. Окремі національні групи, що мають можливості спроваджувати першорядних спортовців з країн свого походження, розбудували свої спортові осередки до високого рівня. Такі можливості мають і з них вповні користають: поляки, греки, хорвати, італійці і ін. Українці, очевидно не мають тієї можливости і тому нашим спортовим осередкам з кожним роком стає важче конкурувати, головно в австралійському копаному м'ячі. Завдяки оригінальним правилам Австралійської федерації копаного м'яча, які вимагають від клюбів, що виступають в так зв. „Стейтових Лігах" обов'язково активних резервових і юнацьких дружин та власних площ і стадіонів, українські спортові Т-ва виховали ряд своїх футбольних талантів, які гідно конкурують з підсиленими вже згаданими етнічними клюбами.

УКРАЇНСЬКІ СПОРТОВІ Т-ВА В НАЙБІЛЬШИХ МІСТАХ АВСТРАЛІЇ

Сідней. — У цьому місті існує спортове т-во „Київ". І-а дружина копаного м'яча, як і всі українські дружини в Австралії, розпочала змагатися в III дивізії „Стейтової Ліги" дійшла до II, в якій змагається й досі.

Мельборн. — Тут було активне спортове т-во „Лев". І-а дружина копаного м'яча в 1955 році дійшла до I дивізії, але в 1969 році випала до II. На жаль, цей факт, як і брак дуже потрібної піддержки від українського громадянства, заважили на тому, що це корисне Спортове Т-во викупили за суму 25.000 дол. хорвати.

Брізбен. — В цьому місті є діяльне спортове т-во „Дніпро". І-а дружина копаного м'яча дійшла до I дивізії „Стейтової Ліги" в 1956 році, з якої випала до II дивізії в 1969 році і в ній продовжує свою активність.

Перт. — Тут успішно розвиває свою діяльність спортове т-во. „Київ". І-а дружина вже від років виступає в I-ій дивізії „В. Л."

Гобарт (Тасманія). — На сході і заході цього острова існують два українські спортові осередки „Дніпро". Перші дружини копаного м'яча виступають в II дивізії.

Канбера, столиця Австралеї. — В столичному місті Австралії, як і личить, існує сильний український спортовий осередок „Дніпро". І-а дружина копаного м'яча „Дніпро" вже від 1950 року виступає між найсильнішими в I дивізії. За цей час українські футболісти 6-тикратно здобули звання чемпіонів тієї I дивізії „Стейтової Ліги".

Аделяйда. — Українське спортове товариство „Лев" було засноване в 1951 році, є передовим українським спортовим т-м в Австралії. Саме в цьому році „Лев" відзначує свій 25-річний ювілей. І-а дружина копаного м'яча „Лев" ввійшла до I дивізії „С. Л." в 1955 році, в якій змагається й досі. За цей час українські футболісти з Аделяйди здобули звання чемпіонів Південної Австралії в 1965 році, Чашу федерації в 1956 році, Чашу літніх гор 1965 року, Чаші: Пеллацо, Яксен, Поцца і ін. Ряд футболістів „Лев" репрезентували Австралію та Південну Австралію. Під сучасну пору такі змагуни цього українського спортового т-ва входять до Збірної Австралії: Володимир Федчишин (воротар), брати Богдан і Василь Нискогузи, Петро Ковальський і Петро Тимчишин. До речі цього останнього визначного футболіста Т-во „Лев" спровадило з Англії, де він виступав в знаному проф. клюбі „Лідс Юнайтед". З Англії приїхав теж Вол. Федчишин. Під сучасну пору Управа „Лева" робить заходи спровадити українського професійного футболіста з другодивізійного школського клюбу — Володимира Бойчука.

Крім копаного м'яча, майже при усіх згаданих українських спортових осередках є діяльні теж і інші спортові ділянки, головно відбиванкові і кошиківкові, — жінок і чоловіків. І так, наприклад І-а чоловіча дружина „Лев" в Аделяйді семикратно осягнула звання чемпіонів Стейту та один раз Трофей Федерації Південної Австралії. І в цій ділянці спорту Спортове Т-во „Лев" дало свій значний вклад, чолові змагуни якого входили до Збірної Відбиванкової Федерації Австралії, брати — Петро, Андрій і Михайло Ковальські.

В Австралії не існує надрядної української Спортової Організації, як це ми маємо в ЗСА і Канаді у формі Української Спортової Централі Америки і Канади. Все таки в рамцях Зустрічі Українців Австралії, що відбувається традиційно, кожних три роки зустрічаються між собою в змаганнях в різних ділянках репрезентації усіх Спортових Осередків. До цього часу переможцями виходили спортові Т-ва „Лев" Аделяйда.

Під сучасну пору І-а дружина „Лева" Аделяйди змагається за Чашу „Ампол", а в табелі літніх гор займає 3-тє місце і є головним кандидатом на чемпіонка. Одначе, в Австралії розпочалася акція за створення Державної Ліги Копаного М'яча. І-а дружина „Лева" як одна з найсильніших в Південній Австралії вповні кваліфікується до Державної Ліги, якщо така стане дійсністю, на жаль, як згадує до автора цих слів один із чолових діячів „Лева" — Володимир Ткачук — до евентуального вступу потрібно суму 50.000 дол. на два роки. Брак потрібних фінансових засобів буде мабуть найбільшою перешкодою, а шкода, бо, як зазначує згаданий наш спортовий діяч, — спорт є найкращою діловою пропаґандою для українців в Австралії.

О. Твардовський

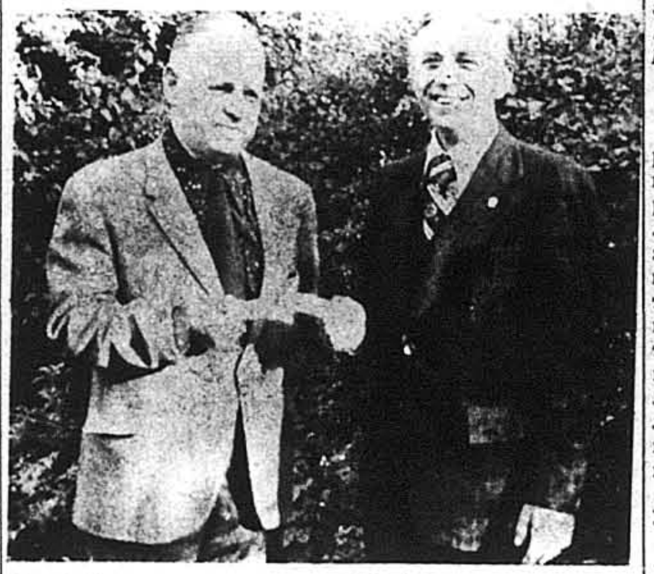
ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Канадське НТШ приготовляє працю про совєтське народовбивство в Україні

Торонто. — Ліквідаційна комісія Норд - Вінніпег кооперативи у Вінніпезі вирішила передати Канадському НТШ суму 12,265.75 дол. на фундацію, завданням якої фінансувати видання, опубліковане англійською мовою, присвячене проблемі фізичного винищування українського народу (голодом, переселенням, тюрмами і концентраційними таборами) та духового (через мовний та релігійний геноцид, через ліквідацію української культури). — інформує тижневик „Гомін України" з 24-го січня ц. р.

Завданням управи КНТШ, до чого вона зобов'язалася, буде розпрацювати відповідні теми, підшукати найкращих авторів, доповнити відповідною збірковою акцією фонд і видати працю, яка науковою аргументацією виказала б правдивий стан українського народу в СССР і в т. зв. УССР.

Голова Ліквідаційної комісії Норд - Вінніпег кооперативи уВінніпезі, мґр Іван Геврик вручив К.НТШ, голові д-рові Богданові Стебельському чек на названу раніше суму, 13 жовтня 1975 року.

Мгр І. Геврик вручає чек для К.НТШ на руки голови — д-ра Б. Стебельського (зліва).

Українська громада в Коговзі вшанувала Майка Мазуркі

Майк Мазуркі (посередині) приймає виказку почесного члена Українського Горожанського Клюбу від інж. Романа Ракового (третій зліва). Інші члени управи (зліва): Н. Білинський, М. Стемпський, М. Савків, В. Слободян, Р. Мацюк, І. Куфель.

Коговз, Н. Й. Місцева українська громада вшанувала відомого українського актора американської сцени і телевізії Майка Мазуркі-Мазуркевича, який гостює в цьому місті як головний актор в п'єсі „Про людей і мишей", що йде вже четвертий тиждень у вщерть заповненій залі місцевого театру. Як відомо, М. Мазуркі — колишній мешканець Коговзу, в якому він виріс і в якому ще сьогодні живе його мати.

В неділю, 14-го березня, Український Горожанський Клюб, в співпраці з місцевими жіночими організаціями, влаштував товариську зустріч з М. Мазуркі, під час якої вручено йому, як колишньому членові, виказку почесного члена. В зустрічі, яка відбулася в модерно відновлених приміщеннях Клюбу, взяло участь біля 200 осіб, які бажали українському акторові дальших успіхів в його кар'єрі. Приготування і провід імпрези був в руках п-ні Ольги Ракочої.

У своєму слові до присутніх М. Мазуркі подякував за прийняття та заявив, що він за кілька місяців знову повернеться до свого рідного міста, щоб взяти участь у святкуваннях 200-річчя Американської Незалежности.

ЛАВА ПРИСЯЖНИХ ВИЗНАЛА ПЕТТІ ГИРСТ ВИННОЮ

Сан Франсіско. — Минулої суботи, 20-го березня, лава присяжних визнала Патрішу Гирст, дочку власника газетного концерну, винною за грабіж банку разом із членами т. зв. „Симбіоністської визвольної армії", а також винною за вживання пальної зброї під час цього грабунку, який відбувся 15-го квітня 1974 року. Суддя Олівер Картер має 19 квітня ц. р. проголосити кару. П. Гирст може бути засуджена на 35 років ув'язнення. П. Гирст також обвинувачена за інші порушення закону, але судова розправа щодо цих обвинувачень розпочнеться щойно за кілька тижнів в Лос Анджелесі.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

В пам'ять Дорогого Друга
бл. п. мґра Осипа Стецури
на „Церкву в Потребі"
50.00 дол. зложили
Ольга Стефанія та д-р Климентій РОГОЗИНСЬКИЙ

✝

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що дня 20-го березня 1976 р. упокоїлась в Бозі, на 71-му році життя, наша Найдорожча МАМА і БАБУНЯ

бл. п.
ЛЮДМИЛА БЕНОВСЬКА з дому ПЕТИКІВ
вдова по бл. п. ІВАНОВІ

ПОХОРОН — у вівторок, 23-го березня 1976 р. з української католицької церкви св. Михаїла в Балтімор, на український цвинтар св. Михаїла.

В глибокому смутку:
син — АДАМ
доньки — ХРИСТИНА і ЛЕСЯ
і Внуки

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої
ДРУЖИНИ, СЕСТРИ, ШВАГЕРКИ і ТЕТИ
бл. п.
НАТАЛІЇ з РУЩИЦЬКИХ ПАРУБЧАК
будуть відправлені
СЛУЖБИ БОЖІ
ЗА СПОКІЙ ЇЇ ДУШІ
дня 25 березня 1976 року
о год. 7:30 рано
в церкві св. І. Хрестителя
в НЮАРКУ, Н. Дж.
та в інших церквах.
Просимо згадати Покійну в цей день в своїх молитвах.
Муж — ДМИТРО
РОДИНА
та ближча і дальша Родина

✝

В глибокому смутку повідомляємо Рідних та Знайомих, що у вівторок, 9-го березня 1976 р., з волі Всевишнього, відійшов до Вічности, прийнявши Найсвятіші Тайни, на 89-му році тернистого життя та в 63-му році священства, наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ і ПРАДІДУСЬ

бл. п.
о. ВАСИЛЬ ЧУЖАК
довголітній парох с. Бураківка на Поділлі, в'язень совєтських тюрем та засланець холодного Сибіру.

СВЯЩЕНОЄРЕЙСЬКІ ПОХОРОНИ відбулися в середу, дня 10-го березня 1976 р., а в четвер, 11-го березня, по СОБОРНІЙ СЛУЖБІ БОЖІЙ і ПАНАХИДІ в церкві св. священ. Йосафата, з участю численного Духовенства деканату, відпроваджено Тлінні Останки на католицький цвинтар при Лейк Аве. та зложено до родинного гробівця.

НАТАЛІЯ з КОВЧІВ — дружина
МИРОН — син з дружиною ВАЛЕЮ
МАРІЯ — дочка з мужем ТАРАСОМ ЛОЗИНСЬКИМ
ВНУКИ та ПРАВНУКИ
ПАЛАГНА і АННА — сестри в Україні
Ближча і дальша Родина на Батьківщині і у вільному світі

Рочестер, Н. Й., в березні 1976 р.
Maria Lozynska, 50 Van Stallen St., Rochester, N.Y. 14621

✝

У невимовному жалю і смутку повідомляємо, що 15-го березня 1976 р. відійшов у Вічність, нагло і несподівано, на 78-му році життя, наш Найлюбіший МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ, БРАТ і ШВАГЕР

сл. п.
Д-Р ОМЕЛЯН ЛЕБЕДОВИЧ

Родинний похорон відбувся дня 16-го березня 1976 р. в Детройті після Панахиди в церкві св. Івана Хрестителя.

ПРОПАМ'ЯТНА СЛУЖБА БОЖА і ПАНАХИДА буде відправлена в СУБОТУ, 27-го БЕРЕЗНЯ 1976 р. в церкві св. Івана Хрестителя о год. 10-ій рано.

Просимо ласкаво Рідних, Приятелів і Знайомих помолитися з нами за спокій Душі Покійного.

Прибиті безмежним горем:

дружина — КСЕНЯ
доньки: ЛІДІЯ з чоловіком БОГДАНОМ КАЗІЄВИЧЕМ і дітьми АНДРІЄМ, МАРКОМ і ХРИСТЕЮ
СВІТЛЯНА з мужем БОГДАНОМ КОРДУБОЮ і дітьми ХРИСТИНОЮ, ДІЯНКОЮ і НАТАЛКОЮ
сини: МІЛЯС з дружиною ЗВЕНИСЛАВОЮ і дітьми: ОРЕСТОМ і АНДРЕЄЮ
ВІКТОРОМ з дружиною ОЛЕЮ і дітьми: МІКОЮ і ВІКТОРЧИКОМ
ОЛЕГ-АЛЕКСАНДЕР
сестри: НІНА РАДЗИКЕВИЧ з родиною
МАРІЯ ЗАРИЦЬКА з родиною
шваґер — ІВАН ЯНОВИЧ з родиною
шваґерка — Мати ІРИНА, ЧСВВ
ближча і дальша Родина в Україні і діяспорі.

Замість квітів, можна складати пожертви на Фонд Української Енциклопедії.

ВОТУМ ДОВІР'Я...

(Закінчення зі стор. 2-ої).

названі ще, мусять робитися при умові, що буде наперед проведена передплата, щоб мати запоруку, що видання себе фінансово виправдає. Прибуток з цих видань буде додатковим вкладом до Фундації — на здійснення дальших видавничих плянів, можливо і більш унікальних та спеціялізованих. Сподіваємось, що Жіноче Товариство Прихильників Фундації, ОДУМ, ДОБРУС - СУЖЕРО та інші організації прийдуть на допомогу Фундації у її плянах.

3. Жадної суперечности із іншими проєктами

У наших еміграційних умовах солідно написані і добре видані книги — це наші найефектовніші ідейні „дивізії". Вони обороняють нас тупають, здобувають терени і людей. Вони акумулюють досвід минулого і освітлюють шлях у майбутнє. Вони озброюють одних і готують до життя і боротьби інших. Ось чому так дуже потрібно мати ще одне поле для праці нашим інтелектуалам, що творять фундаментальні вартості навіть в умовах еміграції для нашого національного утвердження. Ось чому так потрібно розбудувати видавничу Фундацію, як додатковий засіб для заохочення в їхній праці і публікування їхніх творів.

Чи буде це перешкоджати зусиллям інших важливих установ і чи буде це відтягати фінансові засоби від них? Ні, наші пляни спрямовуються в таку ділянку, якою не завжди можуть зайнятися такі заслужені установи як УВАН, НТШ, Гарвард, „Слово" тощо. Ідеться в цьому випадку про бодай часткове підсумування 30-літньої діяльности повоєнної еміграції шляхом упорядкування спадщини принаймні найкращих її репрезентантів. Ідеться також про стимулювання політичної думки на тлі сучасної світової і визвольної проблематики, а не лише на тлі минулих історичних епох. Нарешті, до наших дальших плянів належить видання політично-функціональної літератури, як засобу боротьби в сфері сучасних визвольних ідей.

Такі завдання стояли у всіх народів, у всі часи й у всіх обставинах. Горе тому народові, що не „гострить" своїх політичних ідей і засобів. Ходить він тоді у ярмі і служить погноєм для інших політично сильних народів. Одними культурницькими досягненнями, хоч і найблискучішими, цьому лихові не зарадиш без власного сильного політичного рам'я.

Українська громада має досить талантів, ідеалізму і їй не бракує організаційної зрілости, щоб такі пляни зреалізувати. Вона може підтримати і дати засоби для найамбітнішого проєкту, якщо він реально подуманий і якщо він є ще одним кроком до здійснення нашого національно - політичного ідеалу. Власне, чим амбітніший, але доцільний проєкт, як, наприклад, Український Гарвард, тим більшу жертвенність громада проявляє, тим більше ентузіястів для його реалізації знаходиться. Це вже майже стало правилом: дайте добрий реальний проєкт і громада його підтримає. Українська громада повна енергії. Тужить вона за великими проспектами, але втомлена дрібнотою і мізерією. Одначе, до доброго проєкту ще треба добрих і чесних громадських діячів - реалізаторів, яким громада довіряла б.

4. Нагороджені довір'ям і солідарністю громади

Немає нічого важливішого й відраднішого для людини, установи, чи групи людей, що діють на громадсько-політичній ниві, — за довір'я широкого громадянства. Втішатися довір'ям громади — це великий привілей. Не кожному він дається. Довір'я, як правило, здобувається багатьма роками позитивної праці. Існують ще й інші важливі передумови для здобуття довір'я, але найважливішими з них є безпереч чесність із людьми і щира посвята народним інтересам. Чим на вищу скалю та службу, тим більше вона на очах усіх, тим тяжче здобувати довір'я всіх, і тим тяжче те довір'я виправдовувати.

Недавній досвід Фундації в Ню Йорку, а також готовість багатьох культурно-мистецьких діячів, інтелектуалів і звичайних статечних громадян і громадянок допомогти Фундації в реалізації її плянів указує на те, що організатори Фундації вже нагороджені довір'ям і солідарністю громади. Це багато до чого зобов'язує працівників Фундації і її прихильників. Довір'я громади — надійна запорука, спонука і велика захота взятися гуртом за велике діло і впоратися з ним, щоб сплатити борг нашим визначним сучасникам.

І Фундація, ми цього певні, упорається з цим при дружній підтримці дозрілого для великих завдань українського громадянства.

АПОГЕЙ ЧИ ПЕРИГЕЙ...

(Закінчення зі стор. 2-ої).

Договору, вийшло щось нечуване. Хоч коаліційний уряд соціялістів і лібералів мав більшість у парляменті (254 голоси), коли прийшло до голосування над ратифікацією договору, б послів урядової більшости зрадили партійну дисципліну, і результат голосування був 248 за і 248 проти ратифікації, тобто внесення перепало. Така невдача уряду в парляментарній системі вимагає резиґнації уряду. Християнсько - демократична опозиційна партія намагалась використати скрутне становище Брандта і пробувала вибрати тодішнього лідера опозиції Барцеля канцлером. Цей маневр одначе не вдався, бо і опозиційні Христ. - Дем. Юнії забракло 2 голосів для досягнення більшости. В такій ситуації, де проблема ратифікації договору з Польщею і загалом цілої Брандтівської політики детанту, спаралізувала діяльність уряду, канцлерові Брандтові не лишилось нічого іншого, як виступити з внесенням про вотум довір'я для себе, зорганізувати сценарій так, щоб члени власної партії не піддержали того внесення. В той спосіб здійснилась конституційна вимога для розв'язання парляменту і скликання нових виборів. В інший спосіб не було змоги викликати до виборів про мандат для продовжування „Ostpolitik".

Вибори відбулись 19-го листопада 1972 р. під знаком затвердження чи відкинення лінії „Ostpolitik" Брандта, а в тому і Варшавського Договору. Опозиційна Християнсько - Демократична Юнія обставала погляд, що Брандтова політика наближення до Сходу нічого путнього німцям не принесе. Соціялістично-ліберальна коаліція під проводом Брандта — канцлера і Шеля — тоді віцеканцлера, одначе перемогла у виборах, діставши більшість. Все ж більшість та не була дуже подавляюча. Число соціялістичних послів збільшилось із 224 до 230, лібералів з 30 до 42, так що урядова коаліція мала тепер до розпорядження більшість 272 голосів. (звичайна більшість є 248 плюс (-249 голосів).

Уряд здобув отже при кінці 1972 р. більшість у парляменті, все ж треба було ждати ще понад 3 роки на ратифікацію політики детанту. Чому?

Німці все питали: а що ми дістаємо за те, що зрікаємось майже четвертини наших земель, хочби то мало тільки символічне значення нині? Було щось в порозумінні між сторонами, що поляки приобіцяли в заміну. При нагоді підписання того договору вони приобіцяли у формі окремого протоколу, — до якого німці не мали дуже довір'я, бо не мав він форми правно обов'язкового міжнародного договору, — дати еміграційні візи 120-125 тисячам німців, що ще живуть на території Польщі. І зачалась гра: німці не спішились із ратифікацією, а поляки з візами. А у міжчасі вийшло наверх, що чисто німців, що може досі приховували свою німецькість, є далеко більше, ніж 125 тисяч, що хотіли б емігрувати. Після підписання Гельсінкської Декларації вони набрали відваги і значно більше число німців заявило готовість залишити польський рай і перенестись до просперуючої Німеччини, де працю не важко найти, коли Німеччина затруднює понад 2 мільйони чужих робітників.

Поляки все ж отягались у дальших розмовах поширити квоту віз на еміграцію. Між охочими виїхати до батьківщини є певно багато фахівців, яких утрату Польща прокро відчула б. Не знаємо точно закулісових ходів, але видно поляки помилилися в справі віз, коли в лютому ц. р. Бундестаг урешті потвердив договір, та не це кінець перемін із тим договором, та нав'язання „приязні" з Польщею і її „старшим братом".

Для ратифікації треба згідно теж з німецькою конституцією теж згоди Бундесрату, а там на біду християнські демократи — опозиція — має більшість. А ці заявили: нема повної свободи для всіх німців залишити „общизну" — не буде ратифікації, не буде потверджена „Ostpolitik". П'ять до вдванадцятої, може і на інтервенцію „старшого брата", може під впливом чого іншого, польський міністер закордонних справ Ольшовскі пішов на уступки, і дав добрі гарантії, так що Бундесрат одноголосно 12-го березня ц. р. цей договір урешті ратифікував. Процес наладнання „любовного відношення" між Західньою Німеччиною і Польщею був отже дуже важкий, він тривав майже 6 років. Правда Брандтова „Ostpolitik" остаточно виграла. Політика та найшла у німецькому парляменті схвалення в момент, коли ціла політика „детанту", під яку Віллі Брандт поклав фундаменти Варшавським Договором із Польщею, натрапила на мілину у зв'язку з труднощами, зв'язаними зі SALT II та Анголею. Все ж вага акції Брандта і Варшавського Договору в тому, що без наладнання відношення між Західньою Німеччиною і Польщею, а відтак з підсовєтською Німеччиною, не прийшло б було взагалі до „детантської" політики другого лавреата нагороди миру — Кіссінджера —з моєю замирення в світі.

Дати повну оцінку услізку чи неуспіху політики Брандта - Кіссінджера супроти Сходу — передчасно. Хвилево і Німеччина і ЗСА дещо збентежені, чи м'якість Заходу вийде йому на здоров'я. Поживемо - побачимо, можна сказати, хіба що прийде до війни, тоді і „не поживемо" і „не побачимо". Ставка, отже, досить серйозна.

В зв'язку з перепетіями ратифікації Варшавського Договору можна зробити такі часткові завваження:

1. Ми часто говоримо про втрату Перемишля, Ярослава, Сянока, Холму. Коли хочемо нав'язати добросусідські відносини з нашим західним сусідом, а це повинен бути імператив нашої політики в нинішних умовах, то ми повинні перестати говорити про наші претенсії до тих земель, як і водночас вимагати від поляків перестати згадувати „Львув". Не треба нам складати ніяких заяв (договорів робити не можемо і так), але маючи на увазі поведінку далеко сильніших від нас німців, ми повинні мати на увазі, що змінити існуючі кордони було б важко, коли неможливо.

2. Коли маєш сильні атути в руках, можеш і повинен поторгуватись. Це можна б сказати під адресою уряду ЗСА. Поляки погодились на уступки в справі еміграції їх громадян, коли їх німці „притиснули". Є ситуації, де і уряд ЗСА міг би „притиснути" декого і примусити зробити дещо в дусі Гельсінської Декларації, хоч би це було „втручанням у внутрішні справи". Німці зуміли використати Гельсінську Декларацію.

З хроніки української гаківкової серії в Ньюарку

Після майже однорічної підготови в днях 13-17 лютого ц.р., в Ньюарку відбулася історична спортова зустріч двох найкращих українських гаківкових дружин віддалених від себе на цьому Північно-Американському Континенті простором понад 2.000 миль, якими є Український Студентський Гаківковий Клюб „Козаки" Вінніпеґ, Канада і УСВТ „Чорноморська Січ", Ньюарк, Н.Дж.

Дружина „Козаки" в складі 13 змагунів під проводом Петра Мельницького прибула літаком до Ньюарку в п'ятницю, 13-го лютого, год. 2:45 по полудні, де їх на міжнародному летовищі привітали представники УСВТ „Ч. Січ": інж. Д. Олійник, П. Семенюк, В. Олійник, Р. Семенюк і о. Сирота. Після короткої церемонії привітань, переїзду до приготованого приміщення та відпочинку, увечорі в домі Т-ва відбулося перше прийняття і знайомство „Козаків" з Управою і змагунами УСВТ „Ч. Січ". В цьому прийнятті взяли теж участь представники Управи місцевої студентської громади на чолі з головою Д. Шебунчак.

Наступного дня в суботу по полудні згідно з бажанням гостей вони відбули поїздку в товаристві кількох членів Проводу „Ч. Січі" до будівлі УНСоюзу, де їх вітали гол. секр. УНС Володимир Сохан і гол. редактор „Свободи" — А. Драган.

Увечорі після перших змагань гості відбули відвідини розваґової імпрези молоді в Пассейку. В неділю усі змагуни взяли участь в Св. Літургії в місцевій українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя при Сенфорд Евеню. Увечорі після других змагань серії в домі Т-ва влаштовано більшу товариську зустріч обидвох дружин і численної спортової й студентської молоді.

В понеділок в супроводі інж. Д. Олійника, п-ни Будної і В. Олійника та ряду молодих змагунів „Ч. Січі" канадські гості мали можливість оглянути важливіші частини міста Ню Йорку. В середу рано дружина „Козаки", за виїмком кількох змагунів, виїхали назад до Канади.

ЗУСТРІЧІ НА ЛЬОДОВІЙ АРЕНІ „Ч. СІЧ" — „КОЗАКИ"

2:5 (1:2, 1:0, 0:3)

Святково прибраний прапорами: ЗСА, Канади і України, льодовий центр в Бренч Брук вперше в своїй історії приймав таку чисельну українську публіку, що в кількості ок. 500 осіб прибули на цю першу зустріч. Перед змаганнями і в часі перерв з голосників арени лилася українська музика. Перед грою відбулася ефектовна церемонія, як і личило такій небуденній зустрічі. Із словами привіту до учасників через голосникову систему, виступив голова УСВТ „Ч. Січ" — М. Стебельський, який особливо підкреслив важливість таких імпрез в нашій дійсності. Слідували привіти від радника міста Нюарку — М. Боттоне, який словами відмітив важливість праці УСВТ „Ч. Січ" не тільки для української громади, але й для Нюарку, бо без українців, чк підкреслив цей діяч міста, Нюарк був би ще в гіршому положенні... Щиро ґратулював Т-ву, особливо за плекання цього зимового спорту і за ці історичні змагання президент Гаківкової Ліги Юньйон Кавнті Дж. Мелло. Тією святковою церемонією, як взагалі змаганнями проводив Петро Семенюк. Після обміну прапорцями і пам'ятковими сувенірами та відіграння: американського, канадського і українського гимнів, розпочалася так довго очікувана гра.

Змагання проходили в швидкому темпі, були досить емоційні, в яких гості показали сподівану на вищому рівні гру. Збірна „Ч. Січі" ставила гідний опір, виявляла велику завзятість, але з ходом змагань гості поступово перебирали ініціятиву і остаточно здобули заслужену перемогу. Переможні голі для дружини „Козаки" стрілили: Давидовський 2, Перґалюк, Грабович і Головка. Почесні голі для „Ч. Січі" здобули: Іван Святик і Марко Будний.

„Ч. Січ" — „Козаки" — 0:9 (0:2, 0:5, 0:2)

Як і попередні змагання, звітова зустріч, на початку якої повторено святочну церемонію (представлення змагунів і відіграння гимнів) стягнула досить численну авдиторію понад 500 глядачів, в цьому числі багато молоді. В грі одначе цим разом вповні домінували „Козаки", які ще раз пригадали практичну відповідь на питання, чому в численних гаківкових, професійних клюбах в Канаді і особливо в ЗСА — виступає так багато українських гаківкарів. Яка шкода, що ці українські таланти не мають можливості репрезентувати українську гаківку в Канаді, так як „Кенедієнс" в Монтреалі репрезентує канадських французів в цій ділянці спорту. Такі думки особливо поділяли наші гості з Канади.

Переможні голі для гостей в цій зустрічі стрілили: Грабович 3, Перґалюк 2, Затварницький, Давидовський, Головка і Тимо, Суддювали: Крейґ Ерік, Боб Віторек і Чарлі Айдарола.

Склад дружини: „Козаки": Когут, Базан, Перовбик, Головка, Грабович, Затварницький, Давидовський, Лега, Перґалюк, Тимо, Будик, Романюк, П. Мельницький — менажер.

„Ч. Січ": Смоковський, Васерман, Сурович, Дзіман, Кресінґер, Олійник, Будний, Балицький, Святик, Вронка, Гудак, Біґановський, Кох, Квів, Попович, Мандрусяк, Заліско, Мушато, Куровицький, Семанишин. П. Семенюк — провідник. Трофеї найкращих змагунів серії вручено капітано в і „Козаків" Грабовичеві і вораревi „Ч. Січі" Смоковському.

Нашу, майже, вичерпну хроніку побуту „Козаків" в Нюарку ми закінчимо словами студента Петра Мельницького, які провідник гостей висловив до господарів і глядачів на арені. „В імені дружини „Козаки" при Українському Студентському Клюбі я хочу сердечно подякувати Управі „Ч. Січі" за велику працю, яку вони вклали для уможливлення цієї зустрічі. Змагуни нашої дружини є справді заскочені тією щирою гостинністю, якою нас прийняла українська громада. Ця зустріч, якої ми є нині свідками, має дуже важливе значення для нас українців. Ми нині маємо нагоду переконатися в цьому, що навіть коли наша громадсько-спортова праця є трудна та часто недоцінювана одиницями, вона безумовно важлива та має великі і позитивні наслідки в нашому суспільстві. Для цього, щоб наша українська громада була міцною, потрібно, щоб вона мала всебічний характер, де кожний українець, чи українка може здійснювати свої відмінні зацікавлення. Ми сподіваємось, що ви американські „Січовики" примандруєте і до нас да далеких канадських степів, щоб ми знову мали нагоду по-братерськи стрічатися". Ці надзвичайно цікаві думки студента Манітобського університету у Вінніпезі говорять самі за себе.

О. Твардовський

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 27-го БЕРЕЗНЯ 1976 р.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. Дж. Річні збори Т-ва Запор. Січ. 234-ий Відд. о год. 7-ій веч. в церковній залі, біля церкви при South Street. В програмі: звіти Управи, вибір нової на 1976 р. та поправки до відділового статуту. — Управа.

ТРЕНТОН, Н. Дж. Річні звичайні загальні збори Т-ва Вільні Козаки 116 Відд. в приміщенні УНД, Джеремія Авеню о год. 5 по пол. На порядку: звіти урядників, К. Комісії та вибір Управи на 1976 р. — Управа.

НЕДІЛЯ, 28-го БЕРЕЗНЯ 1976 р.

ЧІКАГО, Ілл. Річні загальні збори Т-ва ім. Є. Коновальця 423 Відд. о год. 12:30 по пол. в домівці „Леви" при 2353 В. Чікаґо вул. — Ст. Куропась, гол., М. Лаба, секретар.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Річні загальні збори 339 Відд. В-ва св. Василія о год. 2 по пол. в залі Осередку СУМА при 4949 Н. Олд Йорк. На порядку дня: відкриття, звіти членів Управи і К. Комісії, дискусія над звітами, вибір Управи на 1976 р. Проситься чл. прибути на наради, де можна буде заплатити чл. вкладки а також збільшити своє забезпечення. — М. Луців, секр.

ВІВТОРОК, 30-го БЕРЕЗНЯ 1976 р.

БЕЙОН, Н. Дж. Річні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 281 Відд. о год. 6-ій веч. в Нар. Домі, 280 Аве. „Е". На порядку: відкриття, звіти Управи і К. Комісії, дискусія, вибір нової Управи, внески та запити. — М. Сірий, голова, М. Волошин, секр.

ТАРЗАН, Ч. 7450. Тарзан представляє плян дії

Мувіро! Коли ми заведемо Крону та його банду глибоко в джунглі, то тоді підождемо пригожого моменту, щоб їх перемогти!...

Яке запевнення маю я, що ти тоді віддаси золото для Опару?

Хочу тебі, жрекине Ля, сказати одну річ!

Ти мусиш переконати Крону, щоб залишив мою жінку як твою „невільницю"...

Тоді вона буде закладницею, яка запевнить, що ми вернемося до твого міста... Я не проміняю її за золото цілого світу!